

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalėd. 25 c.

SESTADIENIS — SATURDAY, GRUODIS — DECEMBER 6, 1980

Nr. 285

Alma Mater Nr. 4

Vilniaus universiteto 400 metų renginiai

J. Kalnaitis
(Tėsinys)

Iškilmingas minėjimas
operos teatre

Apie jį daug buvo rašoma tarptautinėje spaudoje, todėl nesikartosime. Bet yra keletas detalių, kurių nereikėtų nutylėti. Pirmiausia, kad Maskvos universitetas iškilmingai pasitvėrė ne rektorius, o tik prorektorius, kai teikė siūlymą net TSRS Mokslo akademijos prezidentas ir TSRS Aukštojo ir specialaus mokslo ministras. Kreipiamas dėmesys ne dėl to, kad pageidavo rektorius... Ne čia esmė. Bet prorektorius atvykimas sukėlė pagrįstus svarstymus, teisingiau įtarinėjimus, ypač po to, kai minėtas prorektorius, prisiklausęs dalyvių kalbų apie Vilniaus universiteto senumą, neįskentė ir ėmė "neužsiesti" lietuviams, žadėdamas švęsti "Mokslų universiteto... 225 metų jubiliejų..."

Sunku, labai sunku buvo susitaikinti Maskvos universiteto atstovui, kad Lietuva, kuriai "visais amžiais nešė kultūrą didysis rytų kaimynas", jau turėjo universitetą, kai tuo tarpu apie aukštąją mokyklą Rusijoje ne negalvota...

Antra detalė: koku buvo klaušytis, kai buvo dėkoma... vagiui. Mat, kai kas iš medicinos fakulteto pavogtų eksponatų buvo sugrąžinta. Bet tuo metu daugelio akys krypo į prezidiume sėdintį akademijos prezidentą Aleksandrą, kurio buvo prašoma tarpininkauti, kad Vilniaus universitetui būtų sugrąžintos caro okupacinės valdžios pagrobtos vertingos knygos.

Prezidentas sėdėjo ramus. Ir ne vienu žodžiu neužsiminė apie jam rašytą laišką, nors čia pat sėdėjo ir vienas laiško autorių — Vilniaus universiteto rektorius akademikas J. Kubilius.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Nikaragvos atstovai

Priimdami audiencijoje du Nikaragvos valdžios atstovus, poezijos Jonas Paulius II-sis išreiškė savo palankumą ir pagarbą Nikaragvos tautai, iškeldamas jos kilnias krikščioniškas tradicijas. Atkreipęs dėmesį į tai, jog Nikaragvoje šiuo metu siekiama pakelti žmonių gyvenimo lygį, ypač atsižvelgiant į neturtingųjų poreikius, popiežius Jonas Paulius II-sis pažymėjo, jog Bažnyčia skatina ir remia visas pastangas, kuriose ugdoma pagarba žmogui ir jo orumui ir kuriama visuomenės pažanga, pilnai atsižvelgiant tiek į kiekvieno žmogaus žemiškus poreikius, tiek į jo antgamtinį pašaukimą.

Klauzūros seserys

Pagal naujausius statistinius duomenis, šiuo metu visame pasaulyje yra apie 63 tūkstančiai klauzūros seserų vienuolių, gyvenančių 2.650-ye vienuolynų. Daugiausia klauzūros seserų yra Europoje, vien Ispanijoje gyvena trečdalis jų bendro skaičiaus. Po to seka Šiaurės Amerika, kur yra apie 15 tūkstančių klauzūros seserų vienuolių, Azija su daugiau negu dviem tūkstančiais.

Dehonių kongresas

Šiomis dienomis Romoje įvyko Svč. Jėzaus Širdies vienuolių misionierių kongregacijos generalinė asamblėja, kurioje dalyvavo apie 800 šios vienuolijos narių iš 14-os įvairių pasaulio kraštų. Asamblėjoje buvo svarstomos aktualios šios kongregacijos problemos, ypač kiek jos liečia misionierių veiklą ir jos išplėtimo galimybes. Kongregacija pastaruoju metu yra įsteigusi naujų misionierių grupių ruošti Indonezijoje, Pietų Afrikoje, Kamerūne ir kai kuriuose Lotynų Amerikos kraštuose. Svč. Jėzaus Širdies kongregacija šiuo metu turi apie 2.700 narių. Ją įsteigė prieš šimtą metų prancūzas kunigas Jean Leon Dehon, todėl šios kongregacijos nariai yra vadinami vienuoliais dehonijs.

Katekizacijos svarba

Popiežius Jonas Paulius II-sis specialiu laišku kreipėsi į Vengrijos vyskopus, pabrėždamas

nepainiojamą katekizacijos svarbą Bažnyčios misijoje. Ne tik jaunimo, bet ir suaugusiųjų religinis auklėjimas, pažymi laiške popiežius, yra pirmasis Bažnyčios uždavinys. Kiekvienas žmogus, kiekviename savo gyvenimo tarpsnyje, rašo popiežius, turi turėti galimybę pažinti religinę tikrovę. Katekizacija yra ypač svarbi dabartiniais sunkiais laikais, kai žmogų apima baimės ir netikrumo jausmas, matant, kad geriausi žmogaus atsitikimai išsilysta jam iš rankų ir atsisuka prieš jį patį.

Turizmo reikšmė

Pasaulinės Turizmo Dienos proga Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli pasiuntė laišką Popiežiškios komisijos emigrantų ir turistų sielovados pirmininkui kardinolui Baggio. Valstybės sekretorius laiške iškelia turizmo reikšmę moralinių ir dvasinių atžvilgių. Turizmas, rašo kardinolas, suartina žmones, padeda jiems geriau vienas kitą pažinti, tarpusavyje pabendrauti. Kelavimams suteikia progą pasidžiaugti gamtos grožiu, nuskaidrina dvasią, o tuo pačiu priartina žmogų prie Dievo. Turizmo pagalba yra gilinamas žmonių tarpusavio supratimas, kuris veda į santarvę ir taiką.

Audiencijos

Popiežius Jonas Paulius II-sis audiencijoje priėmė šešis Brazilijos vyskopus, atvykusius į Vatikaną su oficialiu "ad limina" vizitu. Atskiroje audiencijoje popiežius taip pat priėmė žmonių pagalbos organizacijos Caritas skyrių Lenkijoje trisdešimt vadovų. Vadovaujant popiežiui Jonui Pauliui II-ajam, Siksto kopyčioje, Vatikane, įvyko gedulingos pamaldos už šiais metais mirusius kardinolus — Berlyno arkivyskupą Bengsch ir Vatikano sekretoriatą santykiams su nekilnojamojo turto sektoriumi Italijoje pignedoli.

Kinijos spauda paskelbė, jog teisiamoji „keturių gaujos“ nario Zhango žmona pareiškė nenorinti su tuo „išdaviku“ turėti jokių reikalų.

Pekino teisme į kaltintojo klausimus atsakinėja buvusio Kinijos diktatoriaus našlė Jiang Qing. Ji kaltinama savo politinių priešų persekiojimu, "kultūrinės revoliucijos" organizavimu ir sąmokslu pagrobti Kinijos valdžią.

Žudynės Salvadore

Nušautos amerikietės vienuolės

Salvadoras. — Lapkričio 27 d. Salvadore buvo pagrobti ir nužudyti šeši kairiųjų, revoliucinių grupių vadai, bandę surasti bendrą programą 18-ka atskirų organizacijų, kurios neseniai sutvėrė koaliciją, Demokratinę Revoliucinę Frontą. Koalicijos vadus, kartu su 20 kitų susirinkimo dalyvių, pagrobė apie 200 gerai įginkluotų civilių, įsiveržusių į Salvadora miesto jėzuitų gimnazijos patalpas, vos trys kvartalai nuo JAV ambasados.

Ketvirtadienį buvo rasti keturi amerikiečių, dingusių antradienį, kūnai. Trys moterys vienuolės misionierės iš Maryknoll vienuolyno ir viena savanorė socialinė darbuotoja buvo užpuolus užmiestyje važiuojant autobuse. Kas jas nužudė, dar nežinoma. Per paskutinius penkerius metus smurto veiksmuose žuvo apie 25,000 salvadoriečių. Nuvertus ilgametį krašto diktatorių Romero, valdžią paėmė nuosaiki karininkų ir civilių chunta, kuri greit įsigijo priešų ir kairiųjų dešinę. Salvadore buvo pradėtos nuosaikios ekonominės reformos, nacionalizuoti valstybės bankai, užimota praeiti žemės reforma, išdalinti didžiulius dvarus bežemiams. Tas sukėlė chuntai stambiųjų žemvaldžių opoziciją. Komunistinės organizacijos, pačios reikalavusios panašius reformas, irgi išėjo prieš vyriausybę, kuri pradėjo tuos reikalavimus vykdyti, nes tuo būdu buvo sumažintas masių nepasitenkinimas centrine valdžia ir ėmė mažėti komunistų įtaka, nežūrint agitatorių iš Kubos ir Nikaragvos pastangų.

Šešių vadų netekimas sudavė dar vieną svarbų smūgį revoliucijos šalininkams. Žuvusieji buvo Europos rinkos parama Italijai

Europos rinkos parama Italijai

Neapolis. — Specialūs policijos daliniai Italijoje patuliuoja žemės drebėjimo nusiaustas vietas. Sumita apie 30 italų "mafijos" narių, kurie bando perimti šalpos darbus, grobia užsienio šalių atsiųstą maistą, vaistus, drabužius. Italijos vyriausybė planuoja paskelbti kai kuriose vietose karą stovį.

Europos Rinkos vadovybė paskelbė, kad Italija gaus apie 1.4 bil. dol. šalpos darbam, sugrąžinti kaimų atstatymui.

TRUMPAI

Gynybos departamentas paskelbė, kad už 10 d. pradės skristi transporto lėktuvai į Jordana, kur anksčiau yra pirkę: 100 M-60 tankų, aštuonis lėktuvus, 187 šarvuotus, nemažai patrankų ir prieštankinių pabūklų.

Sirijos informacijos ministeris Ahmed Iskander pareiškė spaudai, jog Jordanas priėmė Sirijos reikalavimus ir Sirija atitrauks kariuomenę nuo Jordano sienos.

Šiandien Britanijos princas Čarlis baigia vizitą Indijoje, kur viešėjo 13 dienų. Kai kur, britų sosto įpėdinį sutiko demonstracijos, nedraugiški šūkiai. Princas išvyksta į Nepalį.

Trečiadienio naktį Koelne įvyko didelis sprogimas, padaręs nuostolių apie pusę milijono dolerių. Sprogo branduolinių tyrimų laboratorija.

Kongresas prie lėšų įstatymo pridėjo papildymą, kuris uždraudžia teisingumo departamentui kelti bylas prieš miestus, kurie nevezioja vaikų į tolimas mokyklas integracijos tikslais. Prezidentas Carteris pareiškė vetuotą šį papildymą, nors tai ir nutrauktų lėšas, apie 9.1 bil. dol.

Portugalų premjeras žuvo nelaimėje

Lisabona. — Portugalijos premjeras Francisco Sa Carneiro žuvo privatus lėktuve nelaimėje. Kartu su juo žuvo gynybos ministras Adelino Amaro da Costa su žmona ir patarėjas Antonio Guaveia su žmona. Užsimušė abu lėktuvo pilotai ir premjero artima draugė, knygų leidėja Snu Abecassis, gimusi Švedijoje. Ši nelaimė įvyko trys dienos prieš prezidento rinkimus. Jie skrido į kampanijos mitingą. Sakoma, vos pakilęs, lėktuvas užkluvo už elektros laidų.

Portugalijos užsienio reikalų ministeris, einas ir vicepremjero pareigas, tuoj suaukė kabineto posėdį. Žuvęs premjeras vadovavo dešinė — centro partijų koalicijai. Jis kovojo prieš prezidento Antonio Ramalho Eanes perrintą ir remiamą socialistų ir komunistų.

nas žmonių apgyvendinti laikinuose butuose, palapinėse, specialiose pabėgėlių stovyklose.

Teharano parduotuvės veltui žmonėms dalina tamsų, vadinamą "prieš — Miginį popierių", kuris klijuojamas ant stiklų, kad Irako Mig lėktuvų lakūnai nematytų miesto pastatų žviesų.

Lenkija apsupta rusų divizijų

Ar bus išvengta sovietų invazijos?

Washingtonas. — Naujai išrinkto prezidento Reagano patarėjas užsienio reikalams Richard Allen pareiškė CBS žinių tarnybai, kad Amerika ar jos sąjungininkai nesigriebs karinių veiksmų, jei sovietai užimtų Lenkiją. Korespondento pakartotinai klausiamas, jis pasakė: "Aš negalvočiau, kad tai įvyktų".

Dabartinio prezidento nacionalinio saugumo patarėjas Zbigniew Brzezinski pareiškė, jog vyriausybė nemanoma, kad sovietų invazija įvyks tuoj pat ar kad ji neišvengiama.

Valstybės sekretorius Edmund Muskie pasakė savo kalboje Kansas universitete, kad padėtis Lenkijoje labai jautri. Yra aišku, kad sovietai nelabai nori pradėti karinę intervenciją Lenkijoje. Jie puikiai supranta, kad lenkai lengvai nepasiduos, Lenkijos okupacija nebus lengva.

Kitas naujojo prezidento Ronald Reagano patarėjas Edwin Meese išėjo Maskvos vadus nemanyti, kad šiuo vyriausybės perdavimo laikotarpiu Amerika bus silpna, neveikli. Rusai turėtų suprasti, kad prezidentas Carteris yra pilnoje užsienio reikalų kontrolėje, valdo toliau visą vyriausybės aparatą, o mes į pilnai remiame, pasakė Meese.

Varšuvoje kalbą pasakė aukštas komunistų partijos pareigūnas Josef Klasa, propagandos ir informacijos direktorius. Jis pabrėžė Vakaruose sklindžiamas žinias apie sovietų pasirengimus intervencijai. Jis pasakė esąs tikras, kad sovietai visai neketina kisti į Lenkijos reikalus. Klasa išspėjo, kad jeigu tautai ir valstybei kiltų rimta grėsmė, tada Lenkijos komunistų partija turėtų pareigą ieškoti paramos, gelbstint šalį nuo tragedijos. Tuo atveju partija prašytų artimųjų kaimynų pagalbos.

Ketvirtadienį 39 metų lenkas Andrej Perda, grąsinamas grąnata, kuri vėliau pasirodė esąs vaikiškas žaismas, privertė keleivinį lėktuvą, skridusį iš Zielona Gora į Varšuvą, pasukti į Vakarų ir nusileisti Vakarų Berlyno Tęm-

Varšuva paneigia invazijos grėsmę

Varšuva. — Lenkijos vyriausybės informacijos direktorius J. Klasa pareiškė spaudai, jog prie Lenkijos sienų vyksta Varšuvos pakto kariuomenės judėjimas, tačiau tai esąs normalus reiškinys. Klasa paaiškino, jog komunistų partijos centro komiteto pareikime minimas "tautos likimas" nelinečia kokios galimos invazijos, bet čia kalbama apie užsitiesusią ekonominę ir politinę krizę.

Lenkų žinių agentūra PAP kalbina Vakarų spaudos agentūras, kurios kariuomenės manevrus ir perkilnojamus tuoj rėša su kažkokia invazija. Agentūra sako, kad Vakarų valdžios einančios taip toli, kad net sulaukiančios ekonominę paramą dėl galimų invazijų. Kai kurie užsienio politikai aiškina, jog intervencija gali pagrobti lenkams teikiamas paskolas, todėl jos sustabdomos.

— Chicago lenkų kelionių biuro vedėja Anna Rutkowska pripažino, kad amerikiečių kelionės į Lenkiją sumažėjo 80 proc.

pelhofo aerodrome. Lėktuve buvo 25 keleiviai. Vokiečių policija oro piratą suėmė, o kiti keleiviai ir keturių igula grįžo į Lenkiją.

Lenkijoje daug kalbama apie komunistų partijos politbiuro pakaitimus. Sakoma, kad išmesti keturi nariai buvo "vanagai", kovoje prieš naujas darbininkų profesines sąjungas. Naujieji nariai esą Giereko priešai, jau anksčiau kritikavę Lenkijos ekonominę politiką, kuri per daug įsikolinusi užsienio bankams, "Liberalais" laiki komiteto ir penki nariai kandidatai į politbiurą. Tarp jų yra Tadeusz Fiszbach, buvęs Gdanskio vaivadijos pirmasis sekretorius, seniai skatinęs įvairias reformas, anksčiau pastebėjęs darbininkų nervinimą. Jis savo kalbose pasisako už visuomenės "pluralizmą", kuris buvęs ir partijos kūrėjo Lenino principas.

Buvęs partijos vadas Gierekas toliau kritikuojamas. Jis ne tik prarado vadovaujančią vietą partijos politbiure, bet buvo pašalin tas iš valstybės tarnybos ir iš seimo. Dabar jis liko tik paprastas partijos narys.

Brzezinskis bando raminti Maskvą

Washingtonas. — Prezidento patarėjas Brzezinskis turėjo priešpiečius su žurnalais. Jis, klaušinėjamas apie padėtį Lenkijoje, pasakė, kad nė vienas Vakaruose nenori pakeisti dabartinio tarptautinių susitarimų, grąsinti valstybių saugumui. Visi, kam rūpi Lenkija, supranta, kad egzistuoja tam tikra istorinė ir geografinė realybė. Brzezinskis išreiškė viltį, kad visos grupės ir Lenkijoje ir už jos sienų laikysis nuosaikumo, susivaldomo ir ieškos kompromisų. Šis jo pareiškimas laikomas Maskvos raminiu, kad ji nesigriebs jėgos.

"Pravda" puola Carterio patarėją

Maskva. — "Tass" žinių agentūra paskelbė straipsnį, kuris išspausdintas ir "Pravdoje". Straipsnyje kaltinamas prezidento patarėjas Zbigniew Brzezinski, kuris kurstęs Washingtone besilaukiančius lenkus mokslininkus stiprinti opoziciją komunistams ir didinti vyriausybės spaudimą. Brzezinskis ir kiti amerikiečiai raginę lenkų opoziciją išnaudoti Lenkijoje atsiradusią anarchiją ir sustiprinti opozicijos jėgas.

Atsiliėpdamas į šį straipsnį, Nacionalinio saugumo tarnybos spaudos sekretorius Alfred Friendly paskambino Tass Washingtono biurui ir paneigė Pravdos spausdintą straipsnį. Biuras atsakė, kad jis turįs visas šio pasikalbėjimo smulkmenas ir dalyvių pavardes.

KALENDORIUS

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Ašelė, Tolutis, Tautė.

Gruodžio 7 d.: Ambrozijus, Serva, Daugardas, Vėtra.

Gruodžio 8 d.: Sofronijus, Eksuperija, Kaunis, Gedenė.

Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 50 l., naktį 35 l.

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

„ATEITIES“ JUBILIEJINIS KONGRESAS IR KĄ SU JUO DARYTI

Ateitininkų taryba savo pasitarime lapkričio 15 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, nutarė, kad ateitininkų sąjūdžiui reikšmingo žurnalo *Ateities* sukaktuviniams 1981 metais (70 metų nuo pirmojo numerio atspausdinimo) būtų rengiamas *Ateities* jubiliejinis kongresas. Darbo šventės savaitgalį, rugsėjo 4 - 6 d., Čikagoje. Tuoj pat buvo sudarytas kongreso rengimo komisijos branduolys, užsakytos patalpos.

Rengėjams netrukus teks spręsti apie kongreso pobūdį ir programą. Kol dar galutinai tai neapspręsta, norisi (1) viešai sugestijonuoti, kokio pobūdžio kongresą šiuo metu tikytų rengti, (2) šiomis sugestijomis sukelti susidomėjimą pačiu kongresu ir (3) sulaukti daugiau svarstymų bei siūlymų, kuriais rengimo komisija galėtų pasinaudoti, galutinai sudarydama kongreso programą.

Paskutinis kongresas — manifestacinis

Visi aptarė ir vertino IX Ateitininkų kongresą, įvykusį Clevelande 1976 m. lapkričio 23-26 d., kaip didelę ateitininkų manifestaciją. Ne tuščia, bet prasminga manifestacija. Kaip tokia ji turėjo tam tikrą įtaką ir pačiai ateitininkų veiklai.

Ateitininkų pokongresinei veiklai turėjo įtakos ir prieškongresinė konferencija, ir paties kongreso trejopa idėjinė programa su krikščioniško atnaujinimo, kultūros bei okupuotos Lietuvos rezistencijos temomis. Nors šios temos vienaip ar kitaip buvo taikomos ateitininkų dmesiai, jų pristatymo būdas (paskaitos, simpoziumas) nebuvo tiksliai pritaikytas ateitininkų tolimos veiklos gairėms nustatyti. Po tų temų pateikimo pačiame kongrese buvo pasigesta diskusijų (St. Barzdukas, *Ateitis*, 1977, 9-10 nr., 323-325, 331 ps.). pagaliau net ne visos temos susilaukė kongreso nutarimų (K. Trimakas, *Ateitis*, nr. 9-10, 290 ps.). Be to, kai kas iš to kongreso tikėjosi plataus masto ateitininkų veiklos pagerinimo, bet tos viltys neišsipildė (V. Nakaitė, *Ateitis*, 1978, 4 nr., 133 ps.). Buvo siūlomos pokongresinės diskusijos, tačiau, nors tos kongreso paskaitos, kurias tik buvo galima gauti iš kalbėtojų, buvo *Ateityje* atspausdintos, neteko patirti, kad atsikiri vietai bus būtų svarstę ar pritaikę veiklai (tik *Ateities* puslapiuose gausenų atsiliepimų susilaukė K. Trimako dėl laiko stokos kongrese neskaityta simpoziumo kalba).

Nežiūrint to, ateitininkų veikloje pastebimas dmesys okupuotai Lietuvai ir iš dalies atnaujinimui. Tik negalima įrodyti, kad tai yra to kongreso tiesioginė pasekmė. Taip pat nėra aišku, ar kongresas tikrai pagyvino pokongresinę veiklą.

Sekantis — darbo kongresas

Paskelbus, jog 1981 m. bus rengiamas naujas ateitininkų kongresas, norisi, kad jis būtų darbo kongresas. Turėjome gerą manifestacinį kongresą, kuris ta prasme atliko savo uždavinį. Tačiau dabar norisi

turėti tokį kongresą, kuris būtų rengiamas tiesioginiai ateitininkų veiklai pagyvinti, t. y. tokį, kuris tiksliai ir taikliai kreiptų dėmesį į mūsų visuomenės bei ateitininkų skausmus svarbius veiklos barus. Tuos veiklos barus reikia kongrese apžvelgti, aptarti ir jiems nurodyti gaires.

Nors šiuo kongresu minėsime *Ateities* žurnalo 70 metų sukaktį, nederėtų paskęsti praeities prisiminimuose. Priešingai, šio žurnalo — gyvo ateitininkų veiklos liudytojo — sukaktis turi būti akstinu ne tik testai veiklai, bet ją pagyvinti, pagerinti ir giliau įprasminti. Dėl to derėtų į visą dabartinę veiklą pažvelgti pirmoje *Ateityje* paskelbtų „Trijų pamatinių klausimų“ šviesoje.

Pirmasis pasiūlymas sekančio kongreso programai yra šis: penktadienio, rugsėjo 4 d., popietė ir visą šeštadienį, rugsėjo 5 d., skirti darbo posėdžiams pagal veiklos sritis, darbo barus, darbuotojų grupes bei sąjungas: pavyzdžiui, jaunimo globėjų (jų svarstymuose galėtų dalyvauti ir jaunimo atstovai), visuomenininkų, kultūros darbuotojų, spaudos darbuotojų (*Ateities*, *Aidų*, ateitininkų spaudos skyrių redaktorių, vienetų korespondentų), krikščioniško atnaujinimo, dvasios vadovų, pagalbos tėvynėje esantiems ir pan. Kiekvienoje veiklos srityje galėtų būti vyresniųjų ir jaunimo atstovų, bet būtų galima turėti darbo posėdį specialiai jaunimo ir vyresniųjų ryšiams. Moksleiviai, studentai ir sendraugiai galėtų turėti savo atskirus posėdžius savo veiklai aptarti.

Darbo posėdžiams vadovauti iš anksto pakviesti tos srities aktyvūs darbuotojai. Jie būtų iš anksto pasiruošę apklausiėjimais, anketomis, parinkę svarstomus klausimus (kurie turėtų būti iš anksto paskelbti spaudoje ar aplinkraščiuose). Posėdžiuose dalyvautų kiti tos srities darbuotojai bei šiaip besidominantieji.

Kongreso sekmadienis, rugsėjo 6 d., gali būti skiriamas bendro pobūdžio susibūrimams, kurių metu kongreso dalyviai būtų supažindinami su atskiroms sritims sudarytomis veiklos gairėmis. Tą dieną galėtų būti ir kokia sukaktį prisimenanti, bet daugiau dmesį kreipianti į dabartį, paskaita ar simpoziumas.

Šie pasiūlymai apie *Ateities* jubiliejinio kongreso pobūdį bei programą yra patys pirmieji. Tebūnie jie akstinai ir kitiems pasisakymams. Pasiūlymai turėtų ateiti iš visų: sendraugių, studentų ir moksleivių. Tik delsti negalima. Iki kongreso yra likę devyni mėnesiai.

Išvada

Mano įsitikinimu, turime rengti darbo kongresą, kurio tikslas būtų pagyvinti ir įprasminti ateitininkų bei ateitininkų visuomeninę veiklą.

Kęstutis Trimakas

PER STUDENTŲ POKALBIO PRIZMĘ

Lapkričio 28 d. įvyko pasaulėžūrinis studentų ateitininkų pokalbis su Chicago

„Giedros“ korporacijos jaunosios narės atlieka šventėje programą: R. Dapkutė, S. Kučėnaitė, D. Dumbrienė, A. Solūnaitė, Z. Solūnaitė, R. Narutytė, D. Barškėytė, L. Dudėnaitė, V. Reinytė, L. Linaitė. Šventę praveda D. Kučėnienė.

studentų draugovės dvasios vadą kun. dr. K. Trimaką. Pradžioje buvo pasidalinta mintimis apie studentų vyrų ir mergaičių nuomones apie vieni kitus. Viešnia iš Detroito Vida Nakaitė papasakojo, kad Vitos Musonytės anketos klausimai (jau atspausdinti *Ateityje* spalio nr.) Detroito studentų ateitininkų susirinkime sukėlė tokias gyvas diskusijas, kaip niekada anksčiau.

Kun. Trimakas pranešė, kad 1981 m. Darbo šventės savaitgalį, rugsėjo 4-6 d. Čikagoje bus ruošiamas *Ateities* jubiliejinis kongresas, ir kad jis jau stengiasi šį kongresą padaryti darbo, t. y. veiklą ir jos gaires svarstančiu kongresu. Jis prisiminė, kad ir Vida Nakaitė savo pasisakyme *Ateityje* teigė, kad jos viltys, jog IX Ateitininkų kongresas Clevelande pagerintų ateitininkų veiklą, neišsipildė. Buvo padiskutuota, kokia būtų tinkama programa ateinančiam kongresui.

Toliau diskusijos nukrypo į mokslo šakų ir profesijų pasirinkimą, į poilsio reikalingumą studijų ir darbo įtampai sumažinti, į mirties prisiminimą ir kas po jos. (Daugeliu ypač teigiamai paveikė dabartinis pozityvus dmesys mirčiai ir pomirtinio gyvenimo galimybei, kaip pvz. dr. Moodey knyga „Life after Life“). Ligoninėje mediciniškai praktikuojantis ateitininkas Petras Kisieliū papasakojo apie mediciniškai neišaiškinamus pagijimus ir jų pažiūras apie prityrusio daktaro tikėjimą stebuklais. Kun. Trimakas atkreipė dėmesį į kitokios rūšies stebuklus — į žmonių vidinį pasikeitimą — pvz. į Dievui artimų asmenų kitiems pasiaukojimą, jų dvasią ir darbą, kas, pvz., atsispaudo ir Nijolės Sadūnaitės laiškuose iš Sibiro (atspausdinti spalio nr. *Ateityje*).

Taip pat pasvarstyta galimybė jaunimui čia paruošti radijo programas transliavimui per Vatikano radiją jaunimui okupuotoje Lietuvoje.

Domui Lapkui paskaičius Kahlil Gibran „Pranašo“ ištrauką apie draugystę, pasidalinta mintimis apie draugų sugebėjimą dalintis, pasidovanoti, bet ir kartu išlaikyti savo individualumą ir brestį.

Buvo smagu, naudinga ir prasminga laisvai pasikalbėti, padiskutuoti aktualiais kasdienybės gilesniais gyvenimo klausimais.

Pokalbyje dalyvavo

Mieli ateitininkai ir ateitininkės, jauniai ir jaunučiai, moksleiviai ir studentai!

„Naują giesmę giedokite Viešpačiui: jis nuostabių darbų padarė!“ (Ps.97).

Greitu laiku, gruodžio 12-14 dienomis, Jaunimo centre bus programa vaikams, jaunimui ir suaugusiems, pavadinta „Šv. Raštas ir mes“. Joje dalyvaus daug naujų jėgų, pvz. M. Utz, M. Kraus, D. ir R. Dumbriai, M. ir D. De Sa Pereira, P. Domanskienė, kun. A. Grauslys, R. Pliplytė, D. Kamantaitė, D. Polikaitis, L. Lauciūtė, T. Valaitis, D. Tijiūnėlytė, G. Remeikytė, L. Mikėnaitė, D. Juodvalkytė, L. Vaičėkauskaitė, L. Underienė, R. Žygaitė, Y. Budelskytė, R. Norei-

kienė, G. Sodonis, A. Korzonas, seselė Angela, seselė Alberta, seselė Salvatore. Bet tai ne viskas, nes mūsų visų mėgstama ses. O. Mikailaitė atvažiuoja iš Putnamo pakalbėti trejomis temomis: penktadienį, 7:30 val. vak. — „Pranašai — veiklusis Dievo žodis žmonių tarpe“, šeštadienį (1:30-3:00) „Jėzaus gimimas pagal Matą ir Luką: Teologinė reikšmė“ (su skaidrėmis) ir sekmadienį (1:15-2:30 val.p.p.) „Santykiai šeimoje: Senasis Testamentas ir Naujasis Testamentas“. Be to, kunigai L. Zaremba, V. Bagdanavičius, A. Saulaitis, T. Kasputis ir A. Markus dalyvaus su pašnekesiais ar paskaitomis suaugusiems ir jaunimui.

Šeštadienį, gruodžio 13 d., 7 val. vak. bus ypaci įdomi programa — *Kronikų vakaras* — kavineje. Čia bus proga visai šeimai išgyventi vaidinimėlius tikrų įvykių, aprašytų *LKB Kronikose*. Visa programa yra sudaryta taip, kad ir mažas vaikas (3-5) ar didesnis (6-10) neturi pasilikti namuose prie televizijos, bet gali su bendramižiais ruošti Kalėdoms, kalbėti apie draugiškumą, žaisti žaidimus ar mokytis Kalėdinų giesmių.

Programa jaunimui taip pat įdomi: penktadienį (7:30 val. vak.) „Kaip apsilankymas Lietuvoje mane religiška ir tautiška atnaujino“, šeštadienį (1:45-3:00 val. p.p.) — „Kokia yra mūsų tautinė ir religinė ateitis“. Galų gale, bet svarbiausiai, bus proga visiems ne tik pasikalbėti ir pasidalinti savo naujai išmoktomis žiniomis apie Dievo ir artimo meilę bei įvalgomis apie Šv. Raštą, bet ir kartu pasimelsti ir pagiedoti per šv. Mišias. (Visą suaugusių, jaunimo ir vaikų programą galima gauti Jaunimo centre ir Chicago lietuviškose krautuvėse).

Tad gruodžio 12-14 dienomis kartu su pranašu Izajiu (35,10) kartokime: „Drasos! Nebijokite! Štai jūsų Dievas ateina teisti ir atsilyginti. Dievas pats ateina jūsų išgelbėti.“

Su Dievu ir iki pasimatymo, *Vida Tijūnėlienė*

WASHINGTONO ATEITININKAI

Lapkričio 16 d. surengta dr. Elenos Liatukienės, Howardo universiteto, Washington, D.C., odontologijos profesorės paskaita, kurioje ji papasakojo apie dantų priežiūros reikšmę visai žmogaus sveikatai, apie floridoto vandens bei vad. „minkštų gėrimų“ poveikį dantis, įspėjo būti atsargiems dėl naujų medžiagų, naudojamų dantų taisymo reikalams ir kt. Po paskaitos pasipylė nesibaigianti eilė klausimų, ypač apie vaikų dantų priežiūrą, į kuriuos dr. Liatukienė mielai atsakinėjo.

Susirinkimas įvyko Reginos Viliamienės namuose, kuri susirinkusius puikiai pavaišino.

Pažymėtina, kad dr. Liatukienė yra pasižymėjusi odontologijos srityje. Šiuo metu ji turi akademines atostogas studijai parengti iš savo srities. Jos straipsnius yra

spausdinusi profesinė spauda, kaip pvz., *Journal of Dental Research*, *Journal of Prosthetic Dentistry* ir kt.

(V.)

ATEITININKŲ KŪČIOS

Chicago ir apylinkių ateitininkai, dideli ir maži, rinksis bendrai Kūčių vakarienei gruodžio 19 d. (penktadienį) 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Bus atnašaujamos šv. Mišios, po to vakarienė ir meninė programa. Moksleivių ateitininkų kuopos nariai, jų globėjai, o taip pat studentai ir sendraugiai kviečiami dalyvauti. Rengia Chicago ateitininkų sendraugių skyrius, o su talka ir programa prisideda moksleiviai bei studentai.

Prof. kun. Stasys Yla spėja apsilankyti, dalyvauti ir svarių mintį paberti kiekvieno ateitininkų stovyklą.

PRANEŠIMAS

Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių at-kų kuopos susirinkimas įvyks šį penktadienį, gruodžio 5 d., 7:30 val. vak., pas Vidą Momkutę (3222 W. 66th Pl.).

Programoje numatyta kun. Antano Saulaičio paskaita apie *LKB Kroniką*, diskusijos, pranešimai apie tolimesnius planus. Visi nariai kviečiami dalyvauti susirinkime. Jei kas negalėtų atvykti, prašome pranešti Dariui Polikaitiui (434-2243) arba Vidai Momkutei (925-6193).

PRANEŠIMAS

Studentų ateitininkų centro valdyba šiais metais parduos kalėdines kortele. Kortelės yra studentų ateitininkų menininkų darbas ir bus parduojamos vietinių studentų draugovių. Kaina: 10 kortelių \$2.50. Prašome visus paremti studentų ateitininkų sąjungą. Kortelės užsakomos paštu, kur nėra studentų draugovių, 10 kortelių kainuos 3 dol. Jos užsakomos pas Danutę Balčiūnaitę: 18712 Arrowhead Ave., Cleveland, OH 44119, tel. (216)486-0283.

DISKUTAVOME ŠEIMYNIŠKUMĄ

Lapkričio 12 d. įvyko antrasis L.A. Vytuto Macernio kuopos moksleivių ateitininkų susirinkimas p. Navickų namuose. Kąždėl šiame susirinkime, kaip ir pirmame, nepasirodė nei vieno berniuko.

Dalia Trotmanaitė pradėjo susirinkimą su malda ir

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitų	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

pristatė valdybą, kuri yra pasiskirsčiusi pareigomis: Dalia Trotmanaitė, pirm. Lina Kontrimaitė, vicepirm. Audra Kontrimaitė, išd.; Mila Tomkutė, sekretorė-korespondentė ir Petras Žmuidzin, laikraščio redaktorius.

Mūsų globėja, Marytė Sandanavičiūtė-Newsum, vadovavo susirinkimui. Nida Brinkytė buvo paprašyta išvardinti ateitininkų principus, nes vienas iš jų — šeima.

(Nukelta į 4 psl.)

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
ar
VINCAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2456 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vini tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Čikago
Kasdien 1:30 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. 5:12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURG
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 6 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919.

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 8-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. Kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 9-12 val. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.
Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE
Chicago, Ill. 50502
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

KLAUSIMAS KITATAUČIŲ SPAUDOJE

Zmogaus teisių kelimas tarp tautiniame forume Sovietų Sąjungai yra labai skaudus, nes jis paliečia ir griaua smurto imperijos pamatus. Madrido konferencijoje, kuri oficialiai prasidėjo lapkričio mėnesį, žmogaus teisių minidžiojimas turi būti plačiai nagrinėjamas. Todėl dar prieš konferenciją Sovietų Sąjunga pasistengė žiauriomis priemonėmis pas save ir jos pavergtose tautose sužlugdyti disidentų judėjimą, juos apšmeiziant ir suniekinant vietinėje spaudoje.

Ta proga okupuotoje Lietuvoje leidžiamas "Gimtas kraštas" spalio 16 d. perspausdino iš valdžios oficiozo "Tiesos" straipsnį: "Spekuliavo pyragiais, dabar įsitikinimais", kuriame lietuvių grupės disidentai taip pristatomi: "Kas tie teisių gynėjai, kuriuos liaupsina A. Terleckas ir J. Sasnauskas? Tai kriminaliniai nusikaltėliai, plėšikai Balyš Gajauskas, Viktoras Petkus ir kiti valstybės turto grobikai... Jie platina ir perduoda pačių sukurta rašlavą ir šmeiziantį informaciją užsienio žurnalistams, viešintiems Vilniuje..." Negana to, toliau rašo "Gimtas kraštas": "Antanas Terleckas, pamiršęs savo universitetinį išsilavinimą, įsitaisė, kaip jam atrodė, "šiltesnėje" vietoje — konditerijos ceche, kuris priklauso Vilniaus mokyklų valgyklai, ir užmiršęs savo sąžinę, grobė valstybinį turtą, spekuliuojo pyragiais, nurodinėjo vietoj sviesto vartoti margariną ir t.t. ir t.t. Ir tokių "baisių nusikaltimų", anot "Tiesos" išvedžiojimų, jau užteko paskelbti A. Terlecką, J. Sasnauską ir kitus disidentus "plėšikais" ir uždaryti juos kalėjimui! Tai daroma politinėje santvarkoje, kur kyšiai, vagystės ir valdiško turto grobstymas yra virstę gyvenimo būtinybe ir nuo seno įsitikinę kiekvieno ruso būde. Iš šios rusiškos ydos juokėsi ir jų klasikas Gogolis savo satyros veikalė "Mirusios Sielos". Tai kodėl ji dabar suverčiama vien disidentams, kovojantiems dėl pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių? Rusų metodai apkaltinti asmenį, nepritarantį sovietinei valdymo sistemai, Vakaruose gerai žinomi. Jam pirmiausia nuplėšiama šlovė, sufabrikuojami kaltinimai, vagystės. Tas ypatingai buvo ryškus Simo Kudirkos suolio ir laisvės atsitikime. Toliau, skaitant "Tiesos" išvedžiojimus, ryškėja tikrieji Antano Terlecko ir Juliusa Sasnausko "nusikaltimai": Terleckas pasikviečia vilnietį Sasnauską, kuris įsigijęs rašomą mašinėlę, A. Terlecko inspiruojamas, apsaudo ir platino vienas ir su kitais šmeiziskus paskvilus, kuriuos bandė susilpninti tarybinę santvarką! Po savo rašlavomės pasirašė dešimties kitų žmonių pavardžių, kad tada Vakarų radio stotys ir nacionalistiniai laikraštukai galėtų su palengvėjimu atsidusti — vietoj gerokai nusibodusio A. Terlecko — jie galės pasakyti: "keturiasdešimt penki parašai!"

Zinoma, mažiau išprususiam pavergtosios Lietuvos gyventojui ir, "Gimtojo krašto" skaitytojui tokie sukti, "Tiesos" išvedžiojimai ir apkaltinimai minimų asmenų, nesant laisvos spaudos, sunkiau suprantami. Tačiau, laisvus Vakarų pasiekęs 45-kių Lietuvos disidentų pasirašytas memorandumas aiškiai kalba apie Molotovo — Ribbentropo pasirašytą 1939 m. pakta Maskvoje, kuris Stalinui davė laisvas rankas okupuoti Baltijos valstybes ir kurio turinio nei "Tiesa", nei "Gimtas kraštas" neišdrįso paskelbti savo skaitytojams. Savo

memorandume jungtinėms Tautoms ir užsienio spaudai Terleckas, Sasnauskas ir grupė lietuvių disidentų atskleidė pasauliui Lietuvos laisvei padarytą politinę skriaudą, kad Lietuva ne laisvu noru įsijungė į Sovietų Sąjungą. Čia ir glūdi jų didžiausias nusikaltimas Kremlui ir jo pastatytiems satrapams Lietuvoje, o ne dėl spekuliacinio pyragiavimo, kaip savo puslapiuose mulkina savo skaitytojus "Gimtas kraštas".

Atsiliepdamas į sovietinės "Tiesos" puolimus disidentų, didžiausias Bostono dienraštis "The Boston Globe" savo lapkričio 10 d. numerį pirmame puslapy atspausdino "Washington Post" korespondento, Kevin Klose, straipsnį antrašte: "The Soviets and Human Rights", kuriame rašo: "Valstybės saugumo policija po ilgos kovos galutinai užgniaužė disidentų judėjimą Sovietų Sąjungoje, palikdama jų ateitį labiau neaiškia, negu ji buvo po Stalino mirties 1953 m." Toliau ilgame straipsnyje dienraštis, aprašęs rusų ir jų pavergtų tautų disidentinį judėjimą, teismus ir paskirtas bausmes bei ištėrimus, apie lietuvių — taip rašo: "Lietuviai Antanas Terleckas ir Julius Sasnauskas buvo nuteisti trejiems metams bei 18-ka mėnesių katorgos ir penkeriems metams tremties už žmogaus teisių gynimą. Daugeliu metų Terleckas buvo svarbi dalis nacionalistinio judėjimo Vilniuje. Kartu su 44 kitais pabaltiečiais, įskaitant Sasnauską, pernai pasirašė pasmerkimą 1939 metų pakto, kuris Maskvai atidavė Pabaltijo kontrolę. Tas pasmerkimas paneigė sovietų pretenzijas į teisėtumą". Sunkėjiančios ekonominės sąlygos Sovietų Sąjungoje, komunistinio ideologinio irimo, neįsibrendamas įsivėlimas į Afganistaną, Lenkijos darbininkų nepriklausomų profesinių sąjungų judėjimas ir ateinanti naujoji R. Reagano administracija privertė susenų Maskvos politbiurą naikinti ne tik disidentinį judėjimą, bet ir persekioti tuos, kurie galvoja kitaip, negu partijos linijos nustatyta, baigia savo išvedžiojimus žurnalistas Kevin Klose.

Populiarus intelektualų tarpe Bostono "The Christian Science Monitor" per kelis savo lapkričio mėnesio numerius plačiai rašė apie disidentų persekiojimą sovietų užgrobtose kraštuose. Lapkričio 21 d. CSM Washingtono korespondentas Daniel Southernland plačiai aprašė į Vakarus pabėgusio Vlado Šakalo istoriją, jo tardymą NKVD majoro Vytauto Piliolio Vilniuje už pasirašymą 44-rių memorandumo. Ilgas Southernland straipsnis su V. Šakalo nuotrauka ir Pabaltijo žemėlapiu, pavadintas "He talked back to the KGB" (Jis atsisakė KGB) baigiamas: "Lietuvoje visi laukia patirti kaip baigsis Lenkijoje".

Kitame to mėnesio "The Christian Science Monitor" štabo korespondentas Geoffrey Godsell, savo tituliname straipsnyje: "Kremlin weighed down with global woes is in no mood to open a Pandora's box on human rights", išanalizavęs Sovietų Sąjungos tarptautinę padėtį ir disidentų kovą dėl žmogaus teisių bei religinės laisvės, taip sako: "Rusijos caro palikimo paskutiniai paveldėtojai Kremluje žino, kad jie atstovauja paskutinei Viktorijos laikmečio imperijai Europoje. Jos egzistenciją jie pasiryžę išlaikyti nesiekiantys su jokia kaina, net ir bijodami atidaryti istorinę žmogaus teisių "Pandoros skrynją".

J. V. SUDUVAS

ATOMINĖ ENERGIJALOTYNŲ AMERIKOJE

Pastangos susilyginti su atomo valstybėmis

P. GAUCYS

Po daugelio metų abejonių ir svyravimų — Lotynų Amerika pradėjo vykdyti atominės energijos raidą. Reikia pažymėti, kad Lotynų Amerika atominę energiją tenaudoja tik taikiniems reikalingams ir niekad nemėgino pasigaminti atominės bombos, — ne kaip išsivysčiusios ir kai kurios besivystančios tautos. Atominę raidą paskatino smarkiai gausėjimą gyventojai ir ryšium su tuo sparčiai besivystanti pramonė bei noras energijos srityje būti nepriklausomais.

Pirmoji atominės energijos jėgainė L. Amerikoje pradėta statyti 1969 m. Argentinoje ir baigta 1974 m. Ji dabar aptarnauja didžiulį Buenos Aires miestą. Argentinos 26 milijonų gyventojų metinis prieauglis padidėja 1,6%. 90% jos energijos gaunama iš naftos ir dujų ir tik 1,5% iš vandens užtvankų. Naftos importas sudaro didelę našta kraštui. Vandeningos upės, galinčios pagaminti daug pigios energijos, teka labai toli nuo didesnių gyventojų telkinių ir pramonės centrų; be to labai brangiai kainuoja jų įrengimas. Tačiau, jeigu iki 2000 m. ir bus išnaudotos visos hidroenergijos galimybės, visvien jos trūkumą reikės papildyti atominę energiją. Šių metų gale ar kiek vėliau bus baigtas statyti dar dvi atominės energijos jėgainės pagaminančios 92 megavatų energijos. Apie 1985 m. bus pastatytos dar trys, kurios kartu pagamins 2,700 megavatų energijos. Apie 1990 m., baigus dar kelių jėgainių statybą, atominės energijos tiekimas pakils iki 7000 megavatų arba 20% visos krašto sunaudojamos energijos. Visais Argentinos atominiais reikalais rūpinasi speciali komisija, kuri prižiūri urano kasimą ir paruošimą energijai gaminti, nustato vietas kur jėgainės ir reaktoriai statyti, planuoja atominės energijos pritaikymą įvairiems kitokiems reikalingams ir tvarko urano atmatų skandinimą vandenyne.

Brazilijoje, kur yra daugiau kaip 100 milijonų gyventojų ir 2,9% metinio prieauglio, elektros suvartojimas nelygiai paskirstytas. 80% visos energijos sunaudoja centro ir pietinės sritys, kurioms energija tiekiamą daugiausia vandens užtvankomis. Tačiau Brazilija energijai gaminti labai dau su-

naudoja importuotą naftą, nes tik 2,5% yra naminių gamybos. Tai sudaro didžiulę išlaidą ir neigiamai veikia prekybą. Brazilija neturi ir akmens anglių, bet ji turtinga torium, kuris reikalingas atominė reaktorių veiklai. Brazilijos pramonės augimas ir energijos bei elektros suvartojimo kiekis rodo, kad apie 2000 m. jai reikės 150.000 megavatų energijos. Dabartinių metų ji stato ant Paranáus milžinišką užtvanką, kuri duos didžiulį kiekį pigios energijos.

Brazilijos atominės energijos projektų vykdymas pradėtas penktam dešimtmetyje, kai tam reikalui buvo paruoštas techninis personalas. Apie 1965 m. buvo pastatytas pirmas atominis reaktorius ir pastatyta pirmoji atominė jėgainė. Tiek Argentinoje, tiek Brazilijoje tuos atominius reaktorių bei jėgaines stato vokiečių firmos. 1975 m. Brazilija pasirašė sutartį su Vakarų Vokietija, kuri yra reikšmingiausia tos rūšies sutartis tarp pramoninės ir besivystančios valstybės. Abi valstybės bendrai vykdys atominį jėgainių bei reaktorių statybą. Brazilai tiek vokiečiams uraną, vokiečiai firmos įrengs urano perdirbimo ir jo pritaikymo energijai gaminti įmonę. Taip pat vokiečiai pastatys ir centrinę atominės energijos gamintojimo įmonę.

Be Argentinos ir Brazilijos, šešiolika kitų Lotynų Amerikos šalių stengiasi pradėti naudoti atominę energiją. Meksikoje su 56 milijonais gyventojų, kurių prieauglis di-

dėja 3,2% kasmet, plačiai masu naudojama hidroelektrinė energija. Taip pat ji turtinga nafta ir dujomis. Tačiau ji rūpinasi panaudoti ir papildomas energijos šaltinius. 1972 m. su amerikiečių pagalba pradėtas statyti atominės energijos centras ir ruošiamasi pastatyti keletą kitų atominės energijos jėgainių.

Kolumbijoje ir Venecueloje jau veikia keli atominės energijos tyrimų reaktoriai, o keletas dar tebebaigiami. Čilėje vienas toks reaktorius jau veikia, o keli kiti statomi. Apskaičiuojama, kad apie 1990 m. visoje L. Amerikoje, išskyrus Argentiją, Braziliją ir Meksiką, bus gaminama 10.000 megavatų atominės energijos, o apie 2000 m. — 40.000 mg. Venecueloje baigiamas ruošti atominio centro pastatymo projektas ir 14 atominės energijos jėgainių. Daugelis L. Amerikos valstybių turi turtingus urano išteklius. Prancūzų, vokiečių ir kitų šalių specialistai vykdo tyrimus ir sudarinėja planus jų panaudojimui.

Visa ši veikla kelia baimę pramoninėms šalims, turinčioms atominius ginklus, kad brazilai ir argentiniečiai irgi gali susigundyti gaminti ir atominius ginklus. Prieš tokią galimybę kelė balsą sovietai ir JAV prez. Carteris susipyko su kancleriu Schmidt, reikalaudamas, kad Vokietija nutrauktų sutartį su Brazilija. Argentina su Brazilija griežtai paneigė tokius įtarimus. Toji JAV baimė nėra pagrįsta, nes bent artimiausioje ateityje L. Amerikos valstybės atominiai ginklai tikrai nebus reikalingi.

Bolivijos policijos vyrai

DAR KARTĄ VIEHOJE

JUOZAS TOLIUSIS

8

Aš rytoj išvažiuoju. Ar tu vyksi kartu su manim?

Kur, Arūnai?

Į vakarus karo ligoninės traukiniu. Kariuomenės įsakymas, negaliu atsisakyti. Keturi kurso medikai paskirti lydyti fronto sužeistuosius.

Kada jūs grįšite?

Nežinau, nieko nežinau. Gal niekada. Įsakymas. Važiuk kartu su manim, Anna. Mudu susituoksimė Miunchene, ten aš komandiruotas keturioms savaitėms.

Vėl buvo tylą, jau dribo dideliais kšniais, Arūnas patempė merginą po laibų kolonų arką ir klausiamu žvilgsniu įsmigo į jos veidą.

Kodėl viskas taip netikėtai atsitinka?

Staiga, aišku! Ar užmiršai, mergaitė, jog vyksta karas.

Juodu vaikščiojo visą valandą, sniegu apkrito veidai, Anna ir juokėsi, ir verkė, ir nuogastavo. Jai turbūt susipyne visos gijos: Arūnas ir tėvas, Viena ir tolimų kryžkeles, dabartis ir nežinomi rytojai.

Aš niekad nesu buvus anapus šio miesto. Arūnai,

Nepripulsime, Anna. Juk ir aš palikau tėviškę, dabar apleidžiu antrą kartą. Važiujom, dviese visur būsimė namuose.

Bet kur mudu gyvensim?

Anna, viskas pasaulis mūsų. Kambarėlių išsinuomotų rasime. Laikiniai, už mėnesio gal grįšime atgal.

Vis tebesnigo ir visai sutemo. Kai atsivėikino po riestainio iškaba, viskas buvo sutarta: susitiks ryt septyniomis Šiaurės stotyje, iš kur Arūnas išvyksta.

Jis tada jau tikrai žinos tikrą paskyrimo vietą, o Anna atvyks sekančią dieną.

Rytojus buvo sunkus kaip švinas. Arūnas turėjo atlikti dešimtis formalumų dekanate, gauti įskaitų

pratešimus, — galva svaigo vakarykštėmis gėryėmis, ir viskas slinko tartum kokiam rūke. Karo ligoninėje ji įjungė ir sužeistųjų karių transportą — siūlas su pasauliu nutrūko. Sutriko ir trejus metus kaupioji patirtis, nes uniformuotas sanitaras nurodinėjo priešinėjai visoms išmoktoms medicinos taisyklėms.

Atsivėpė tik pavakare, kai, į ilgiausią sąstatą sukėlė sužeistuosius, jie sulindo į sanitarinį vagoną. Žilstelėjęs daktaras pasiūlė erzinės kavos, — tik dabar Arūnas pajuto, kad buvo ir sušalęs ir ištroškęs.

Šešios sąstata išvyksta už valandos. Jis paskubomis išsiurbė puodelį kartaus gėrimo ir vėl išspruko peroną. O tada prasidėjo vėliava. Nelaukta užkavė orinio pavojaus sirenos, peronu vėl pasipylė sanitarai, lakstė išilgai vagonų ir trankė sunkiomis durimis.

Kas toliau, — jis užkalbino vieną.

Niekio. Visi marš į vidų! Turime laukti antpuolio pabaigos.

Jis norėjo pasilikti lauke, Anna galėjo pasirodyti kiekvieną minutę, — bet niekas jo nekleusė.

Marš į vidų, kariškas įsakymas!

Bangomis sklendė sąjungininkų lektuvai; juodoje padangėje jų nesimatė, bet grasus burzgesys drebinė orą, kurtinčiai spaudė priešlėktuvinę. Tolumoje sproginėjo bombos, keliose vietose jau liepsnojo, — Arūnas sanitarinėje pertvareje vos nustojo: Anna tikriausiai negalės atvykti.

Visu peronu ilgiu vos įžiūrėm spinkšėjo mėlynos lempuotės, daugiau nieko: keleivių platformos kaip iššluotos.

Ar galėčiau nueiti iki keleivių salės? Laukiu vieno asmens su svarbia žinia.

Jaunuoli, ar pamišai? Niekas šiuo laiku nevaikšto, Ordning muss sein!

Kazin kas atsitiko su Anna? Arūnas spoksojo į tamsą — o gal, gal ji pasirodys? Langus traukė migla, jis pūtė šilumą ir vis valė ledų besivelkantį stiklą. Plieno paukščių dundėjimas tilo, atkūtė sanitarai ėmė linksmiau čiauskėti. Vienas jų įspraudė Arūnui

Rimties valandėlei

Dėl mūsų visų Nekaltai pradėtoji

Marija priklauso Naujamam ir Senajam Testamentui. Su ja baigiasi Senasis Testamentas ir prasideda Naujasis. Su ja atėjo laikų pilnybė užgimti žmonijos išganytoji. Visas Senasis Testamentas yra išgelbėtojo laukimo periodas. Dviejų tūkstančių metų išrinktosios Dievo tautos periodas yra istorija, kaip buvo paruošta moteris, iš kurios turėjo gimti žadėtasis Mesijas.

Visas regimasis ir neregimasis pasaulis laukė tos moters, kurioje turėjo įvykti įsikūnijimo paslaptis. Dievo Sūnus, priimdamas žmogaus prigimtį, nepaprastai išaukštino visą žmonių giminę. Dar labiau išaukštino jis moterį, apie kurią Šventasis Raštas Pradžios knygoje kalba. Žmonių giminės sukūrimo pradžioje, Dievas turėjo mintį, vykdamas žmonijos išgelbėjimą, sukurti moterį, kuri bus daug kilnesnė už pirmąją moterį, iš kurios tarpininkavimo atėjo nuodėmė į pasaulį. Žalčiai gundytojui Dievas sako: "Aš padarysiu neprietelystę tarp tavęs ir tarp moteriškos, tarp tavo palikuonių ir jos palikuonių; ji sutrins tau galvą, o tu tykosi jos kulnes" (Prd. 3,15).

Šiuos žodžius Pijus IX pavartojo buloje Ineffabilis, kai 1854 m. skelbė Nekalto Prasidėjimo dogmą. Jis iškilmingai pareiškė, kad Mergelė Marija dėl numatytų Jėzaus Kristaus nuopelnų pačioje jos buities prasidėjimo pradžioje buvo apsaugota nuo gimtosios nuodėmės, ir kad šis tikėjimo mokslas yra paremtas paties Dievo apreiškimu.

Netikintiesiems šis katalikų mokslas atrodo kaip nepagrįstas senovinis mitas, tikintiesiems dažnu atveju nesuprastas ir sunkiai priimama tiesa. O tai yra viena iš daugelio Dievo Motinos svarbiausių privilegijų, kurios yra įtrauktos į jos litanią ir yra visais laikais gerbijamos. Paskelbus Nekalto Prasidėjimo dogmą, po ketverių metų, kaip žinome, Lurde, Prancūzijoje, atsitiko nelauktas įvykis. Apsireiškė Bernadetai Švč. Mergelė Marija ir pasakė, kad jos vardas yra Nekaltas Prasidėjimas. Taigi pats dangus patvirtino Pijaus IX, paskelbtą dogmą. Atrodo, kad pats dangus reikalauja ir pamaldumo ir Nekaltai Pradėtąją mergelę ir Dievo Motiną.

Jei kur krikščioniškajame pasaulyje to pamaldumo nebuvo, tai po Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo ir po apsisprendimo Lurde jis atsirado. Jungtinės Amerikos Valstybėse vyskupai paskelbė savajam kraštui Nekaltai Pradėtą Mergelę Mariją ypatinga globėja. Lietuvoje paplito pamaldumas į Dievo Motiną. Vėliau Pijus XI Lietuva pavadino Marijos žeme. Nepriklausomybės laikais pamaldžiai mūsų tėvai Marijos šventes užlaikydavo. Advento sekmadieniais ir Nekalto Prasidėjimo dieną iš toli ir arti tikintieji anksti rytą eidavo į raitotas.

Šiandien, kai visa mūsų tauta kentčia žiauriausią vergiją ir persekiojimą, galime klausyti, ką gi visai tautai toks tikinčiųjų pamaldumas atnešė. Žinoma, pirštu neparodysi, kad tą ir tą mums jis davė. Bet ar nematome dabar, kad tikėjimas, dorovės aukštumas, pamaldumo į Dievo Motiną praktika formavo visą tautą? Tautos išdavikai ir savųjų brolių ir seserų žudikai yra šandien tie, kurie susidėjo su bedieviais komunistais, o tautos persekiojimo metu atspariausi yra tie, kurie laikosi krikščioniško idealo. Jei palūs krikščionybė po persekiojimų smūgiais, tai ir tautybė neatsilauks. Tautos neišgelbės komunistiniai raštai, bedieviški šmeižtai ir visi kiti tautos istorijos klajokimai. Tie lietuviški raštai ir sukontroliuota literatūra eina greta su pavergėjo tikslais, — griauiant religinius įsitikinimus, sunaikinti visą tautą.

Nors eiliniam krikščioniui nėra aiškus Nekalto Prasidėjimo visi teologiški subtilumai, vis dėlto jam suprantama, kad Dievo Motina turi būti visa šventa ir nekaltą. Ji turėjo rasti pas Dievą ypatingą malonę, nes ji buvo parinkta pagimdyti sūnų, kuris bus didis ir vadinsis Aukščiausiojo Sūnumis (Lk. 1,30-32). Nekaltai Pradėtąją Mergelę yra ne vien tik sau šventa ir nekaltą Dievo akivaizdoje. Ji yra šventa ir dėl mūsų, dėl kurių iš jos gimė Išganytojas Jėzus Kristus. Ji veikia danguje ir žemėje, kad Kristaus atpirtieji nepražūtų. Jos šventumas ir jos malonės pilnumas paliečia kiekvieną, kuris ją gerbia ir myli.

V. Rms.

puodelį kavos ir paplojo per petį.

Paprasai, medike! Aš jau treji metai sužeistųjų traukiniuose.

Eik tu po vėlinių!

Tolimajame, perono gale sujudėjo juodas gumulas. Arūnas stryktelėjo prie durų ir nušoko žemėn. Cemento kaukėsio žingsniai — greitai, vyriški — ir kai siluetas priartėjo, jis pažino savo kolegą.

Weidl?

Man skambino Anna, ji negalės atvykti.

Aš taip ir spėjau. Jos vakarykščiai pažadai buvo baisiai trapūs.

Niekio tu nespėjai: prieš valandą bombų sužeistas jos tėvas.

Arūnui pasirodė, kad širdis iššoks iš krūtinės ląstos.

O Anna? Ar jai nieko neatsitiko?

Ne, sanitarai suteikė tėvui pagalbą. Kai bus atšauktas aliarmas, išves į ligoninę.

Oro pavojus, tiesa. Arūnas žiebbė degtuką ir pažūrėjo į savo rankinį: aštuonios. Pavojus galėjo būti atšauktas už valandos, o gal ir vėliau.

Aš bėgu pas Anną. Ar prisidėsi, Weidl?

Ar tu pamišai? Dega ten visos kvartalas.

Bet aš privalau pamatyti Anną. Mudu susitarėme.

Per vėlu, Arūnai. Be to, tu priklausai kariškam traukiniui. Ar žinai, kas atsitiks, jei pasišalinsi?

Weidl tuokart ji vos perkalbėjo. Dieve, kokia baisi yra apsisprendimo valanda! Anoji buvo jo trumpojo džiaugsmo užsklanda.

Weidl vėl dingo tamsoje, sanitarinis traukinys pajudėjo už valandos. Negrįžtamai. Grįžo tik Arūno laiškei, į kuriuos Anna neatsakė.

Niekad.

Paskui Vieną peršoko frontas, o Arūnas išvažinėjo sanitariniais ligi karo pabaigos. Tris nuožmius kūno ir širdies kančios mėnesius. Jo laiškei grįžo ir po paliaubų.

(Bus daugiau)

Redaguoja dr. K. A. Dagys

APIE MANDAGUMĄ IR NESULAIKOMĄ TOBULĖJIMĄ

Mandagumas tai tokia geistina žmogaus ypatybė, kuri, kaip sako kinai, kaulų nelaužo, bet lietuvių vis vien tvirtina, kad nugarai palanksto. Mandagumo, kaip ir nugaros lankstumo, galima išmokti nemokamai. Jo pamokas visi mėgsta duoti kitiems. Tėvai moko vaikus, reikalauja mandagiai padėkoti ir svečiuose prie stalo šaukštais nesimėtyti; paaugę vaiką moko nieko neišmanančius; atsilikusius tėvus, jei jie, tėvai, iš savo rūšio nemandagiai išveja po viduramžių trimintininkus ir būbininkus. Mandagumo moko bažnyčioje durininkai, autobusuose šoferiai. Policininkai beveik mandagumo idealai, kai jie pasigauna automobilistą tuščioj gatvėje, ne iš tos linijos pasukusį į kairę, ir pradeda skaičiuoti, kiek tas žmogelis padarė miesto įstatymams nepataisomų nuostolių. Mandagumo neabejotinai žymiai galima pastebėti ir viešuosiuose mitymuose, kai sveikintojas, paprašytas tarti vienos minutės žodį, ji mandagiai išdėsto per pusvalandį, arba kaip vienas čikagiešis, mėgstas po paskaitų tuo pačiu reikalu su pasikinkimais ir paklausimu atskaityti tris paskaitas. Dailaus elgesio arba tiesiog mandagumo idealas buvo anais metais nabašnikas, žadėjęs Ameriką palaidoti, Nikita Chruščiovas, jungtinės Tautos batų daugydamas poliruotą stalą.

Klasikinio, tiesiog epochinio, mandagumo pavyzdžių turime ir mūsų lietuviškoj visuomenėj. Pvy. veiksmų veikloj, santykių jant su to paties likimo draugais. Nors imk ir į metraščių knygas rašyk. Antai vienas veiksmas kita veiksmą pavadino labai švelniu zoologiniu vardu, o paskui tam kitam veiksmui net duris atidarė. Tiesiog Liudviko XVI dvaro laikai. Ir Chicagoje ponai veiksmai pirmą pro uždarytą langą atsiuntė savo stambia, penkių svarų, su nupieštu herbų vizitine kortele, o tik paskui, metus palaukę, iri corpore teikėsi padaryti vizitą teatro šventei.

Mandagumo ir dailaus elgesio buvo smokomi ir senosios emigracijos, arba kaip mes patogia vadiname, senovės lietuviai. Reikia tik pavarstyti Juozo Laukio prieš septynioliasdešimt metų išleistą vadovėlį apie gražių meilės laiško rašymą ir kaip elgtis kilnių draugijoj. Ar negerai mandagumo pamokymai, pvy. nurodymai, kaip elgtis svečiuose:

„Paimk pamatinę taisyklę niekuomet neiti draugijon, nebūnant tikru, kad jausiesi gerame ūpe ir būsi malonus. Jei tavo prietariai ar nuomonės vargina kitus, tai geru išaušinimu yra pasišalinti ir nutaikyti savo būdą ir kalbą...“

„Niekuiomet neturėk globojamą išvydžio tiems, kurie yra žemiau tavęs.“

„Tikriausiai žmogaus augšto išaušinimo ženklais yra malonybė, ypatingybė, kurios parodo kūno sudėjimo ir proto gražumą, išaukia giliausia užuojautą.“

„Kalbant ir senesnį žmogų, nužemink savo balsą iki laipsniui

neapsirinkamos malonybės ir pagarbos.“

„Nuo trečios iki ketvirtos valandai yra ceremonijiska aplankų valanda; nuo ketvirtos iki penktos, pusiau ceremonijiska. Nuo pačiuoto vyro nereikalaujama apsilankymo, jei ji to negeidžia. Nuo vienytybių laukia apsilankymo ar pasiuntimo kortelių. Ten, kur moterys neturi priėmimui dienos, vyrai turi apsilankyti vakarais; šitas paprotys labai populiariškas ir daugiau geistinas negu apsilankymas parvyčiu, nes jis visuomet patinka taip moterims.“

„Jauna moteriškė, jei pažintis jai leidžia, gali priimti vyriškį už savo motinos akių.“

„Vyrai turi įsinešti savo skrybėlę į svečių kambarį, o nepalikti ant priešrūmų. Jam reikia gražiai į kairę rankoj laikyti, turint dešinę ranką liuosą. Viešnamuose ar visuomeniškose trobose vyrai turi nusiimti skrybėlę ir jas laikyti kairėje rankoj, kol nors viena iš moteriškų patų bus neišėjusi.“

„Paskutinis svečias šeiminiškės daugiausia prižiūrimas.“

„Jei viešnia nori išeiti, tai visi vyrai pribėga prie durų ir stengiasi jas atidaryti, ar ji būtų pažįstama ar ne.“

„Seimininkė pakyla įėjus svečiams, žengia žingsni, ar du tik pusantro priekin ir paduoda ranką kiekvienam atskirai.“

„Visuomet kalbėk gramatiškai. „Nesimesk į sėbriskumą arba neatšok į tikrą neįtautą, kuri sužlugins orą aplink tave.“

„Visuomet imk viralą; jei nenori jo valgyti, žaisk su juo.“

„Turėti vieną ar du dalykų apsnėkėjimui yra labai negražu. Niekuiomet nesakyk „teip, teip“ ant konors tokio, ko tu visai nežinai; tai yra tik tavo nežinybės išsivystymas.“

Išdėstius čia visus dailaus elgesio ir mandagumo pavyzdžius ir pamokymus, aiškėja, kad mes esame be galo išauklėti ir kasdien vis labiau tobulėjame. Ar tik nebūsimė mandagumo idealais.

B. Smakas

Du dirba, du žiūri, ar brigadininkas nemato.
(Skelbimas Vilniuje ant stulpo)
(„Sluota“)

Mano mielas drauge Kania, gerai prižiūrėk naują savo atžalą Walesą.

(Iš vokiečių spaudo)

LABAI NAUDINGAS PATARIMAS

Jeigu nori kam nors gero padaryti, pirmą sudaryk progą, kad kas nors tau padarytų irgi gero.

Petras Kleinotas, S.J.

NAUDINGA ZINOTI

Visada parašau gerai pirmą eilutę, bet turiu bėdos su kitomis.

Moliere

Rašytojai panašūs į raguotius, einančius mugėn: tie, kurie iš to paties lauko, niekad negali judėti nesibadydami.

Walter Lander (1995-1864)

Tiktai moterys tą sugeba atlikti: greičiau kalbėti, negu galvoti.

Talleyrand

PIPIRAI

Surmuly prie turgaus vartų susitiko vieną kartą du kaimynai, du didukai, kepurėti, nedidukai.

Susitikus draugui drauga, pašnekėti taip ir traukia. Vienas taria: „Sveikas, vyre, koks nepriteklus prispyrė?“

Antras mielai kaimyną, daug nelaukęs, nuramina: — Reikalėlis menkas, taigis... Namuose pipirai baigės.

Pirmas vypsio ir kizena: — Tai netikus tavo senė, jeigu turguje pipirų pirkinėti tenka vyruil!

Būtom gavęs mano patį, tuopun šito nei ra, ką čia! Ji kasdien pipirų duoda — prisipilt gali aruodą.

A. Dabulskis

IEVA IR KLEOPATRA — BLONDINĖS

Kleopatra, Nilo karalienė, buvo blondinė su rausvu atspalviu, kaip amerikiečiai vadina „strawberry blond“. Ji visados dėvėjo bosc vyrai turi nusiimti skrybėlę ir jas laikyti kairėje rankoj, kol nors viena iš moteriškų patų bus neišėjusi.

A. Brička

— Kada bus kitas lėktuvo nukreipimas į Kubą?

(Iš Pietų Afrikos spaudo)

IŠ OK. LIETUVOS

Kartą žemaitis meškeriojo Platelių ežere ir tarp paprastų žuvelių pagavo auksinę. Pagavo ir žiūri ir ja, o ji pradeda kalbėti žmogaus balsus: „Paleisk atgal, patenkisintu tris tavo prašymus“. Pagailo žemaičiui žuvytės ir paleido. Tada ji klausia: „O ko nori, kad padaryčiau?“

— „Ogi, kad iki Plungės ateitų kiniečių armija“.

— „O antras prašymas?“

— „Kad iki Plungės ateitų kiniečių armija“.

— „Jau to

prašei sykį, bet tegul būna kaip nori. O koks trečias?“

— „Kad iki Plungės ateitų kiniečių armija su visom armotom“.

— „Kodėl tris kartus panorėjai to paties?“

— „Ogi, kad tada kiniečiai per Rusiją eitų šešis kartus“, atsakė žemaitis.

Vienas žodis — ne kalba,

Vienas veikėjas — prakalba,

Kai du stos, visados,

Nesusiėdies.

Ne jakštās

BLOGIAU NEI ARABIJOJ

Pas mus moterims tenka rėta proga tarti paskutinį žodį.

Dr. Laima Garbonkienė

NEPRALEISKIME TOKIO PASISULYMO

Reikia įsteigti mokyklą tiems, kurie nesimoko ir nenori mokytis lietuviškai.

Algis Regis

Pamėgink kieno namuką pavadinti ne rezidencija! Ohol!

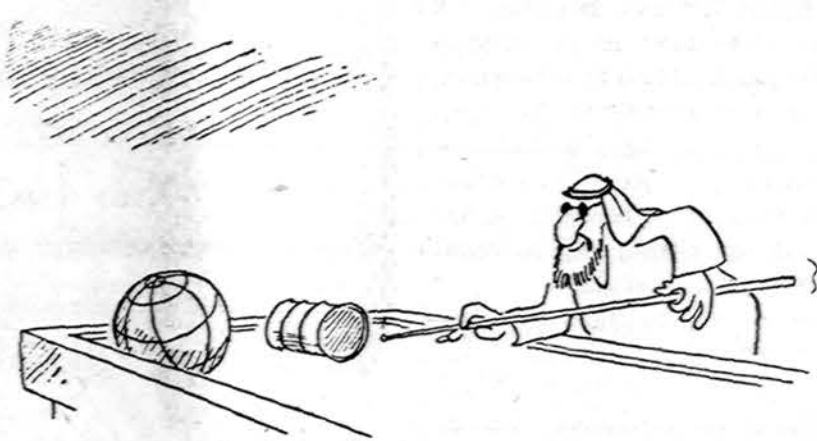
Juozas Masilionis

Jei barzda reikštų išmintį, tai ir ožys galėtų filosofuoti.

Danų priežodis

Arklys pamatė savo gaspadorių ir pradėjo juoktis.

Liet. kalbos žodynas, IV.

Biliardo žaidimas pagal arabų stilių.

KODĖL SĖDI EIFELIO BOKŠTE

Anglų poetas ir dailininkas W. Morris būdamas Paryžiuje nuolat sėdi Eifelio bokšto kavinėje. Maurice Chevalier jam kartą pastebė:

— Tamsta, matyt, tikrai pamilote mūsų Eifelio bokštą...

— Pamilau? — nustebo suirzęs Morris. — Šis restoranas yra vienintelė vieta visame Paryžiuje, iš kur nereikia amžinai spokšoti į tą prakeiktą griezda!

(Iš austrų spaudo)

RYTIETIŠKO ROJAUS ATGARSIAI

ROJUS ROJUI NELYGUS

Tarp kaimelio dvasiško ir vietinio komunistų partijos sekretoriaus buvo sena, dar nuo vaikystės laikų, draugystė. Vieną dieną sekretorius paklausė dvasiško: „Pasakyk, man, kodėl kai tu su skambini varpais, tiek daug žmonių pas tave susirenka, gi kai aš išsintinu pranešimus į susirinkimus ar demonstracijas, nė vienas nepasirodo?“

— „Aš tau pasakysiu paslaptį, mano drauge“, — pasakė dvasiškis. „Mes, kaip ir jūs, prižadame žmonėms galimybę patekti į rojų. Didžiausias iš skirtumas, kad mes neleidžiame jiems pamatyti rojus žemėje.“

REIKIA DARBINIUKŲ

Vienos organizacijos Chicago skyrus ieško pirminko. Turi sugebėti posėdžius sklandžiai nutiesti tris valandas ir užbaigti nieko nenuspresti. Taip pat turi mokėti visiems duoti progos išsipasakoti ir išsibarti dar nepriėjus prie „klausimų ir sumanymų“.

P.S.: Nereikalaujama patyrimo.

Lietuvių kolonija ieško asmens, kuris kandidatų į miesto pareigūnus 1982 metų rinkimuose. Turi turėti gražią išvaizdą. Gali būti ir nelietuvius, bet turi mokėti Vasario 16 kasmet paskirti tą pačią kalbą su tais pačiais pažadais ir ištarti bent du ar tris lietuviškus žodžius.

Visuomeninė draugija nori rasti sekretorių — korespondentą. Reikalinga kas mėnesį aprašyti draugijos veiklą, kaskart peržvelgiant praėjusias nuopelnus. Gali urėdas ar miškininkas, mokantis kandidatuoti ir buvęs eigušys, iš kaladės priskaldyti malkų krūvą.

Lietuvių namai ieško užvaizdos. Butas nemokamai ir šioks toks atlyginimas pagal etatą. Darbo valandos nuo 6 val. ryto iki 12 nakties ir vėliau su trimis atostogų dienomis per metus. Turi mokėti su visais sugyventi, vieniems įtkiti ir neužgauti, visų nusiskundimų bei patarimų išlaikyti.

Karo paliaubos tarpe dviejų moterų vadinamos draugystė.

Dorothy Parker

BALYS PAVABALYS

Jos lūpų saldumas ir mano didumas

Juk reik didžiutis, kad esu

lietuvis, „Bučiuokite mane, aš lietuvaite“ —

Tik nežinau, brolau, prieš ką.

Esu lietuvis, tik nesu vis

Nei kalakutas, nei meška.

O jeigu nosį reikia riesti,

Nėra prieš ką, nors ji ir niežti.

Ant jos krūtinės buvo sakiny.

O tas, kuris tą sakinį paskaitė,

Nebuvo tinginis:

Visas bučiavo, kas pakliuvė,

Kreolė, negrė ir lietuve.

SPAUDOS APŽIUREJIMAS

IR NUVEDE Į KANCELIARIJĄ

Kaltas Aiello: „Vieton jungti

visus lietuvių demokratų preziden-

dento Carterio rinkiminėn kam-

panijon, Aiello lietuvių demok-

ratus skaldė... nesiteikė aplankyti

Amerikos Lietuvių Tarybos

... bet nuėjo didžiausio lietuviško

gyvenimo dvivedžio aplankyti.

Propagandistui Aiello buvo pa-

rodyti didžiausią Literatūros ir

meno puslapiai. Aiello buvo itli-

kintas, kad tai esąs pats demok-

ratiškiausias lietuviškas laikra-

stas“. O blogiausia, kad „George

Bush sudėjo į maišą visus Aiellas

ir jo palydoves ar prižiūrėtojas, o

prieš pačius rinkimus tą maišą

užrišo.“

P. Kleinotas, S.J.

„Mūsų žinios“ XII

KODĖL PRALAIMĖJO CARTERIS.

Naujienos, 1980 lapkr. 6.

MOSŲ KREPŠININKŲ RINKTINĖ

Kad mūsų žinomieji visuomenininkai yra ir nepamainomi krepšininkai ir kad jie siunčiami rungtynėms į Australiją, ilgai buvo didelė paslaptis. Laimingu atveju tą paslaptį atidengė Chi-

cagos „Mūsų žinios“ 1980 lapininkai yra ir nepamainomi krepšininkai ir kad jie siunčiami rungtynėms į Australiją, ilgai buvo didelė paslaptis. Laimingu atveju tą paslaptį atidengė Chi-

Tinas Jonas Borzeičius su lietuvių krepšininčių komanda, vyksiančių į Australiją. Žmogus Degučio nuotrauka.

TANKO APTARIMAS

Kas yra tankas? Tai sovietų armijos transportacijos priemonė vizituoti savo draugus. „Reader's Digest“, 1980, liepos mėn.

VEZLIO ŽINGSNIAIS

Prieš kiek laiko siunčiau pini-gu telegrafu. Jie pasiekė adresatą tik po 16 dienų, ir tik po to, kai pradėjau ieškoti.

Klaipėdos rajonas.

„Tiesa“, spalio 16

MILIJONAI BĖGIKŲ

„Tiesa“ (spalio 14) rašo, kad sovietų imperijoj yra milijonai bėgikų. Nesako „Tiesa“, kur tie bėgikai bėgioja. Bėgioja greičiausiai iškodami skylės prasmukti į supuvusius, kapitalistinius Vakar-us. Bet ką tada rašytų „Tiesa“, kai imperijoj neliktų nė vieno bėgiko?

BATELIŲ ISTISI KALNAI

Atėjus rudeniiui, parduotuvėse pasirodė P. Eidukevičiaus odos ir avalynės pramonės gamybinio susivienijimo „Vilnius“ pagaminti moteriški rudeniniai bateliai su minkštais padais. Pažiūrėti — tai graži, spalvinga ir patogiai avalynė. Nusipirkau ir aš. Tačiau padėjus supratau, kad batai nestiprūs. Apsivaičiau vieną, kitą kartą ir žiūriu — atsiklijavo pakulnės. Maniau, kad tai atsitiktinumas — bateliai su kokybės ženklų. Nusinešiau į parduotuvę, pardavėjos paaiškino, kad tokių brokuotų batelių prisirinko ištisi kalnai. Nunešiau į remonto dirbtuves. Prisiuvo pakulnės. Tačiau po savaitės atsiklijavo padai.

„Tiesa“, spalio 23

IŠTRUPĖJUSIOS

PLYTOS

Klausimas. — „Ar tai gerai, kad ant miesto ligoninės stogo guli ištrupėjusios kamino plytos? Atsakymas. — „Neabejotinai gerai! Daug blogiau būtų jei tos plytos kristų kam ant galvos...“ (Iš Sovietinės spaudo)

Parduodama karvė su visu veršiu (Skelbimas ant stulpo. „Sluota“).

Kadangi daug jaunimo išėjo į miestą, mums labai reikalingi laukiniai darbininkai. („Sluota“)

KAD NEBĖGTŲ IŠ ROJAUS

Ok. Lietuvos spaudoje džiaugiamasi, kad tarp Lietuvos ir Latvijos nereikia laikyti pasienio milicininkų ir saugoti sieną, kaip buvo anais baisiais buržuazniais laikais. Nepasako tačiau, jog tie pasieniečiai, dabar nukelti prie imperijos vakarinųjų ir pietinių sienų, kad, neduok Dieve, koks nepainstruktutas pilietis, kaip reikia elgtis Vakarų pasauly, neprasmuktų iš rojus.

Sic transit gloria... į šiukšlių duobę.

(Iš graikų spaudo)

Palm Beach, Fla.

SOLISTES
BLANDYTĖS - JAMEIKIENĖS
KONCERTAS

Lapkričio 27 d., Padėkos dieną, buvo paminėta LB Palm Beach apylinkės 5 metų veiklos sukaktis. Lake Park rotušės didelė salė buvo pilna dalyvių, atvykusių iš arti ir toli ir ypač daug jau suvažavusių atostogoms. Stalai buvo padengti gražiomis staltiesėmis, apšviesti malonia žvakių šviesa ir papuošti darželių gelėmis.

Apylinkės pirm. Irena Manomaitienė pasveikino dalyvius ir nuosirdžiai visiems padėkojo už atsilankymą. Pakvietė šios apylinkės buvusį pirmą pirmininką Joną Jakubauską padaryti pranešimą apie apylinkės 5 metų veiklą. Jakubauskas pranešė, kad apylinkė buvo įsteigta 1975 m. rugpjūčio 30 d. (iniciatoriai Bronius Aušrotas, Jonas Jakubauskas, Martynas Jokubaitis ir Povilas Mikšys). Apylinkė rengė Vasario 16, Tragiškojo birželio, Tautos šventės, Kariuomenės šventės, Vėlinių, Užgavėnių, Naujų metų sutikimo minėjimus ir gegužines. Prie apylinkės valdybės veikiančios dvi sekcijos: Lietuvos fondo, vadovaujama Veronikos Aušrotienės ir Lietuvos kapų, vadovaujama jo paties, Jakubausko. Per šį trumpą penkerių metų laikotarpį apylinkė iš parengimų gauto pelno daug aukų yra išsiuntusi lietuviškos šiemens krašte išlaikymo ir Lietuvos laisvini-centrams. Apylinkė kasmet vis stambesnę aukom paremia ir spaudą (šiais metais po 30 dol. septyniems laikraščiams). Ma-nas, kad iš visų veiksmų Lietu-vių Bendruomenė daugiausia pa-sidarbuoja Lietuvos laisvinimo veikloje. Ir pastaruoju metu tik LB pastangomis esąs iš-gautas Lietuvos atstovybės dia-me krašte tęstinumas ir išri-pinta atstovybės finansinė para-ma. Nuosirdžiai palinkėjo apy-linkei vis augti, stiprėti ir sėk-mingai vykdyti LB tikslus.

Po to įvyko Onos Blandytės-Jameikienės dainų ir arijų kon-certas, kuris buvo tarsi gražus vainikas, puošias šios apylin-kės jubiliejų. O, kiek daug kartų apylinkės valdyba solis-tei Jameikienei nuosirdžiai yra dėkojusi už parengimuose atlik-tą meninę programą dalį.

Solistė Jameikienė pirmoje savo koncerto dalyje padainavo ariją iš operos "Alessandro nelle Inie" (M. Puccini), "Vai ne-dvelk" (G. Gudauskienės), "Sunku man gyventi" (S. Šim-kaus), "Daug turėta mylimųjų" (V. Jakubėno), "Abejonė" (A. Kačanauskas), "Liūdesys" (V. Kerbelio), "Na tai kas" (K. Ka-vecko), Sofijos maldą iš operos "Radvila Perkūnas" (J. Karnavičiaus). Antroje dalyje — "Ru-duo" (R. Chopin), "O jeigu liū-desių..." (R. Gliozė), "Myli-nemyli" (P. Mascagni), Vissi d'arte, iš operos "Tosca" (G. Puccini). Iš dalyvių ilgų įloji-mų ir bisavimų laikytina, kad

koncertas buvo labai puikiai at-liktas ir kad dalyviai turėjo di-delį džiaugsmą jį išklausyti. Bi-sui soliste padainavo dar vieną dainą. Dvi jaunos, gražios mer-gytės Gincaitė ir Strazdaitė so-listei įteikė puikią gėlių puokš-tę. Solistei gražiai akompanavo muz. R. Elkins.

Po to sekė skanūs kalakutie-nio pietūs. Jų metu LB Auk-sinio kranto apylinkės pirminin-kas Pranas Urbutis trumpame savo sveikinimo žodyje nuosir-džiai linkėjo mūsų apylinkei ne-pailstamai veikti lietuviškos iš-laikymui šiame krašte ir visas jėgas skirti greičiau sulaukti vėl nepriklausomos Lietuvos, palaikyti ir ateityje artimus ir mielus bendravimo ryšius su jo vadovaujama apylinkė.

Buvo perskaityti LB Krašto valdybos pirm. Vytauto Kut-kaus ir LB Floridos apygardos pirm. Kazio Gimžausko sveikini-mai ir nuosirdūs linkėjimai šios apylinkės tolimesnei gražiai veiklai.

LB Aukšinio kranto apylin-kės buvęs pirmasis pirm. Vale-rijonas Balčiūnas sveikino apy-linkės buvusius pirmininkus: Joną Jakubauską, Bronių Auš-rotą, Zigimą Strazdą, Povilą Mikšį ir dabartinę pirm. Ireną Manomaitienę, buvusius ir esa-mą valdybą ir visus narius, vi-siems linkėdamas geriausios sėkmės lietuviškame darbe.

LB Palm Beach apylinkės ju-biliejus baigtas visiems sugie-dojus Ilgiausių metų. Apylinkės valdyba nuosir-džiai dėkoja visiems dalyviams ir ypač solistei Onai Blandytei-Jameikienei už tokių puikių ir mielų koncertų, visiems mieloms sveikintojams, maisto gaminto-jams ir įvairių darbų atlikėjoms.

"LITHUANIAN CAROLS AND KINGS"

on cassette by Emilia Benik is published at BENIK MUSIC MANOR, INC., 2631 Arlington, Memphis, Tenn. 38114.

SIDE I has nine carols sung in Lithuanian. SIDE II has Lithuanian Anthem and stories of Lithuanian Kings narrated in English.

"A LIFT FROM THE GOSPELS"

Songs on cassette are in English, sung with organ accompaniment by Emilia Benik in a Country Gospel style.

Checks are payable to EMILIA BENIK. Cassettes are \$6.00 each, or to organizations for gift-giving, in packages of 5 for \$28.00, postpaid. Merry Christmas!

V. Aušrotienei, A. Jakubauskie-nei, J. Jokubaitienei, I. Mano-maitienei, E. Mikšienei, A. Pili-pavičienei, B. Oniūnienai, J. Šal-kauskienai, E. Ščiukienai, R. Zo-tovienai ir jų vadovei dr. K. Gi-notienai.

Šio minėjimo pelnas paskir-tas jaunimui, vykstančiam į Australiją sporto žaidynėms.

P. Mikšys

APIE LIETUVIŲ AUDINIUS

Kiek daugiau rašytinių duo-menų apie lietuvių audinius ir jų gamybą turime nuo XIX a. pradžios. L. A. Jucevičius (kny-goje "Lietuva, jos senovės pa-minklai, butis ir papročiai", 1846), kabėdamas apie žemai-čių patalynę, sako: "Žemaičiai ir ypačiai prūsai mėgstą gerą patalynę... Kiekvienas pasideda galvą ant priegalvio, mažiausia vieno, o patys šeiminkai mie-ga paprastai ant trijų, keturių pailgos formos priegalvių... Klo-jasi vadinamomis duknomis (patalais). Yra tai nepaprastai platus plunksnų maišai, minkš-tai pripildyti pūkų ar plunksnų, apvilkti trintu užvalkalais (dvilinkėmis)... Impilus siuva iš naminės drobės, labai tankios, vadinamos civilikinės".

(Iš "Lietuvių etnografinės brošūros")

T A I S O

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SĄLDYTVIVUS Kreiptis į Hermaną Dečkį Tel. 585-6624 po 5 val. vak. Kalbėti lietuviškai

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI Turia Chicago miesto leidimą. Dirba ir užmiestyje. Dirba greitai, ga-rantuotai ir sąžiningai. 4514 S. Talman Ave. 927-3559 KLAUDIJUS PUMPUTIS

— Su knygomis kaip ir su žmonėmis: labai mažas skaičius vaidina didelį vaidmenį, o visi kiti dingę masėje. Voltaire

Ar nėra džiaugsmas šokių šventę turėti savo namuose?

Video juostos su geriausiomis išrau-komis iš

SESTOSIOS LIETUVIŲ ŠOKIŲ ŠVENTES CHICAGOJE.

Galite matyti savo televizijoje nau-doiant Beta format Video tape player.

Pardavimas užima apie valandą lai-ko. Matysite gražiausias ištraukas pra-dedant Lietuvos himnu ir užbaigiant su gražiais šokiais nufilmuotus iš ar-ti.

PUIKI DOVANA

Siųskite dar šiandien 65 dol. adresu:

Mike Krivinskas
P.O. Box 902
Elyria, Ohio 44036

AMBER PENDANT

This beautiful stone is genuine Baltic amber and comes with an 18" chain. Shipped Post paid only \$12.95. Satisfaction Guaranteed.

VYTIS PLATE

A magnificent example of the wood carvers art, this 11" plate is delicately inlaid and features the national emblem of Lithuania. Shipped COD or send \$21.95 and we pay all charges. Satisfaction Guaranteed.

GLENWOOD SALES
4707 W. Grand Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. (312) - 342 - 8414

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 2-jų butų namą Brighton Parke. Modernūs 2 butai po 5 kamb. Plius įrengta pastogė. Gerai išlaikytas. Garažas. Mažiau \$50,000. Skambinti 735-0529 arba 687-0010.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PAZDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

NAUJI 2-JŲ BUTŲ NAMAI

Atidari apžiūrėjimui sekmadienį nuo 12 iki 5 valandos

6117-19 S. Parkside Ave.

Pageidaujant, ribotam laikui, duodama sąlyginė paskola už 10% nuo šimtų 29 metams.

FITZGERALD CONSTRUCTION

Tel. — 636-7600

FLORIDA

MELBOURNE APYLINKĖJE

Parduodama 29 vietų

Mobile Home Park

su 17 Mobile Homes, ir 4 miegamųjų namų. Metinės pajamos 53,146 dol. Kaina 299,000 dol.

Kartu toje pačioje vietoje parduodama 6-Duplex (viso 12 butų) Metinės pajamos 21,274 dol. Kaina — 195,000 dol. Puikus investavimas.

Century 21 — Betty Wood & Associates

Kreiptis į Juozą Bartkų

Office tel. 904-677-5122

Namų tel. 904-672-9677

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Drandimal — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7150

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, PIDOMI PILEITYBES PRAŠTAIMI ir kitokie bankai.

D E M E S I O

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visuomenininkams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd Str.,

Chicago, IL 60629

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

COMPLETE HOME REMODELING Kitchens, baths, porches, rec. rooms, aluminum siding, etc. ALL WORK GUARANTEED. Credit available. FREE estimates. Call 871-7076. ABAT BUILDERS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlo.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

Įstatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu atlyvinius pečius į gazuinius.

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Planavime ir vaškuojame

visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Už apdraudą nuo ugnies ir automobilių — 20% — 30% pigiau mokėti bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Vir-tuvės ir vonios kabinetai. Kerami-kos ir kt. plytelės. Glass blocks.

Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

Į automatą galiat kalbėti lietuviškai palikite pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

Apsimoka skelbtis dien, DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lie-tuvių dienraštis, gi skelbimų ka-nos yra visoms prieinamos.

SKELBKITE "DRAUGE"

ISIGYKITE DABAR

LIETUVIŠKAS GALVOSUKIS

(Lithuanian Heritage - Jigsaw Puzzle)

Sudedamas Lietuvos žemėlapis iš 551 gabaliukų galvosukio formoje. Išleido Baltic Associate, Boston, Mass.

Mokyklinio amžiaus, jaunimui padės išmokti Lietuvos Istoriją, atrasti jos žymiausias vietas, supažindins su jos garbiaisiais žmonėmis. Šis žaidimas tinka ne tik jaunimui, bet ir kiekvienam suaugusiam tinkamai praleisti laiką. Kaina \$12.95. Ekstra už persiuntimą, Illinois gyventojai prideda 78 ct. valstyšios mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

HELP WANTED VYRAI

OWNER/OPERATORS

Needed to run 500 mile radius of Chicago. Diesel Sleepers.

Phone —

BOB BOUTCHER 333-3900

PARDAVIMUI AUTOMOBILIS

1972 CHEVROLET WAGON

Sunday Driver. 40,000 Miles.

Always Garaged. \$1,600.

TEL. — 935-1448

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. miegamasis kamb. su at-kiru jėjimu. Marquette Parke. Ga-lima naudotis virtuve. Skambinti 776-4513.

ISNUOMOJAMI du kambai viengungiai, su visais pato-gumais. Skambinti 778-4474.

ISNUOM. 4 kamb. butas ve-dusių porai arba vienam asme-niui. Skambinti po 4 val. popiet tel 476-6642.

ISNUOM. 3-jų kamb. butas 1-me aukšte, dirbantiems asme-nims. 68-os ir Rockwell apyl. Skambinti 925-4945.

ISNUOM. 4 kamb. butas beismen-te. Gražiai įrengtas ir naujai išdažytas. Porai arba dviem asmenim, be vaikų, be šunų ir be katų. Vieta tarp 61-os ir 62-ros ir Artesian. Teirautis vaka-rais tel. — WA 5-6128.

ISNUOM. CICEROJE 3 kamb. butas angliskam rūsy. Patiems apsišildyt. Dviem ar vienam asmeniui. \$150.00 mėn. Skambinti 656-6725.

PARDAVIMUI

Parduodama iš Lietuvos — vėlinio pyp-kės, megsta lino suknėlė (10-12 dydžio ir audiniai. Telef. 656-6599.

MISCELLANEOUS

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pigiai parduodame gerus rūbais prekes. Maistas iš Europos sandėlių. 2606 W. 69 St., Chicago, IL 60629

TEL. — WA 5-3197

Liaudies menas ir kultas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" admi-nistracijoje galima pasirinkti į-vairių liaudies meno darbų: me-džio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" ad-ministraciją iš pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

SKELBKITE "DRAUGE"

PUSMEŠIUI

\$121.00 Chicagoje

\$93.00

Ciceroje

(10/20/5 UM)

Pensininkams auto apdrauda

Amžius 62 iki 80 m.

6529 So. Kedzie Avenue

J. BACEVIČIUS — 778-2233

CEMENT — SEWERS

ROOFING

ELECTRIC RODDING

All Types of Sewer Work.

Also Cement Work: Patios, Driveways, Sidewalks, Roofing & Chimney Work.

No job too small.

ALL WORK GUARANTEED

TEL. — 788-9296

MOSŲ SKYRIAI:

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0690
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0706
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	Tel: 215-497-2382
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787

LAISKAI DRAUGAI

PASTABOS DEL BRONIAUS NEMICKO RAŠINIO, ATSPAUDINTO "DRAUGO" DIENRAŠTY 1980 M. SPALIO 30 D.

Visas tas ilgokas straipsnis pasiskirtas suniekti angliškai 12 psl. brošiūrai: *Supreme Committee for Liberation of Lithuania*, published by the Lithuanian National Foundation, Inc., December 1979. Dėl B. Nemicko prieštarių tam leidiniui ir visai VLIKo valdybai tenka taip atsakyti.

1. Jokio pagrindo neturi tvirtinimas, kad VLIKas esąs linkęs į Lietuvos inkorporacijos sovietinėje teze. B. Nemickas net nepasipriešina, kokia yra ta "sovietinė teze". O ji yra tokia: Lietuva ir kitos Baltijos valstybės laisva valia įsijungė į Sovietų Sąjungą. To VLIKas niekada netvirtino. B. Nemickas teisininkas, B. Nemickas turėtų žinoti apie tarptautinės teisės terminus "de jure" ir "de facto". Ir mes patys, ir mums draugiškos Vakarų vyriausybės pripažįsta, kad "de jure" Baltijos valstybės tebeegzistuoja, tačiau "de facto" jos yra sovietų okupuotos ir jų valdomos. Mūsų tikslas ir yra atstatyti Lietuvos nepriklausomybę "de facto", bet nepasitenkinti tik teoretiška "de jure".

Visa kita, ką įtaigoja B. Nemickas, yra sofistika. Atsiminkime, kas atsitiko, kai prez. Fordas pareiškė, kad Lenkija nėra sovietų dominuojama, nors teoretiškai ji laikoma suvereni.

2. Atrodo, kad B. Nemickas lygina materias sovietinių gyventojų surašymo duomenų, jei nori nuneigti faktą, kad Sov. Sąj. etninės grupės yra nutautinamos. Kiekvienas naujas SSSR gyventojų surašymas rodo, kad eilę etninę grupių arba tautų sunykta ir nerusai pradeda rusų kalbą laikyti savo gimtąja. Yra surašyme atskiros grafos: etninė priklausomybė ir gimtoji kalba, kuriose gali būti skirtingos. Todel uzbekas ar lietuvis savo gimtąją gali nurodyti rusų kalbą, jei etninės nebemoka. Jau esą ir lietuvių tarpe tokių, kurie rusiškai laiko savo gimtąją kalbą. Tas skaičius galės didėti. Pagal 1970 m. surašymą, buvo 40,722 lietuvių kilmės žmonių, kurie savo gimtąją kalbą laikė rusų kalbą ir dar buvo 15,999 lietuvių, kurie savo gimtąją kalbą laikė kurią kitą kalbą, bet ne lietuvių ir ne rusų. Galime nepasitikėti sovietinės statistikos tikslumu, bet toks faktas yra. Abiejose Amerikose ir daugelis jaunųjų kalba tik angliškai ar ispaniškai ir nepasistengia išmokti savo tėvų ar senelių kalbos, nors žino apie savo etninę kilmę. Taip atsitinka ir mums, kur etninė grupė arba tauta neturi savos nepriklausomos valstybės.

3. Dėl VLIKo sąrangos, VLIKo statusas ir VLIKo Taryba prižiūri jos vykdymą. Taryba išrenka valdybos pirmininką ir patvirtina jo pristatytą valdybos sąstatą. Tad Taryba nerengia ir nebalsuoja už kiekvieną valdybos narį individualiai. Taryba arba seimas gali valdybą ar atskirus jos narius atleisti. B. Nemickas nėra joks ekspertas VLIKo statutui aiškinti ir mokytis, kaip Taryba turėtų elgtis.

4. Kada prof. Kairys buvo VLIKo pirmininku? (t. 34, psl. 286) yra parašyta: "Vliko pirmininkais yra buvę: Steponas Kairys — nuo pradžios iki 1945. VI. 15, prel. M. Krupavičius 1945. VI. 15 — 1955. XI. 27" ir t. t. B. Nemickas rašo kitaip. Mes LE daugiau pasitikime, negu juo. Net ir suimtas esamas pirmininkas laikomas neatstatytas, kol jis nepakeičiamas kitu.

5. Dėl žemėlapių. Lietuvos sienas daug kas mėgsta savaip brėžyti. Čia sunku visiems įtikti. Reikia skirti mūsų pageidavimus nuo faktinės padėties. Leidinyje, kuris pirmiausia skiriamas užsieniečiams, reikia duoti supratimą, kurgi ta Lietuva yra, kokia jos geografinė padėtis. Buvo paruoštas kitas žemėlapis, kuris dažnai įdėdamas angliškame "ELTA In-

formation bulletin" (žr. 1979 nr. 12, 1980 nr. 1, 3, 5, Special supplement August 1980). Atsitiko, kad jis užkliuvo pašte tarp Washingtono ir Brooklyno. Spaustuvei spaudžiant, buvo duotas telefono parodymas įdėti kitą žemėlapi irgi iš VLIKo žmonių paruoštos ir to paties Tautos Fondo išleistos knygos: *Lithuania*, by Vytautas Vaitiekūnas, 2nd rev. ed., published by The Lithuanian National Foundation, New York, 1968. Žemėlapis yra pačiame tos knygos gale. Tai kodėl B. Nemickas ir kiti priekabių teštos jai laukė net kelis metus ir neužsipuolė tuojuo tai knygai pasirodžius? Ar todėl, kad jos autorius (tiksliau redaktorius) buvo jų draugas? Nežinome, kas tą žemėlapi brėžė, didžioji jo klaida — tai dviejų Latvijos miestų pavadinimų sukeitimas. Tame žemėlapyje Lietuvos sienos nurodytos pagal 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartį su Rusija ir aiškiai atžymėta dabartinė sovietų primesta siena. Vakaruose ten nubrėžta tokia siena, kokia ji buvo nepriklausomos Lietuvos metu. Tad nieko skandalingo dėl sienų ten nėra. Kurgi dabar nukelsime Lietuvos sieną Vakaruose — iki Karaliaučiaus ar iki Vyslos? Nebūki me juokingi.

6. Kiek buvo partijų ar sambarių, kurie sukūrė VLIKą: devyni ar dešimt? "Lietuvių Enciklopedijoje" (t. 34 psl. 283) parašyta, kad pirmame rezistenciniame centro posėdyje dalyvavo tik aštuonių partijų atstovai, ir mes žinome, kad jau 1945 m. balandžio 8 d., tad dar tebevykstant ka rui, VLIKo sudėtin buvo priimtos dar dvi: Lietuvos ūkininkų partija ir Lietuvos ūkininkų sąjunga. Taip ir atsirado dešimt. Pagaliau visiškai nesvarbu, ar yra buvę aštuonios, devynios, dešimt ar net penkiolika partijų ir sąjūdžių, kaip yra dabar. Svarbiausias dalykas, kad visos jos susibūrė VLIKe, siekdamos bendro tikslo.

7. Mes prisimename, kad B. Nemickas buvo eilę metų VLIKo valdybos nariu ar jos vicepirmininku. Norime paklausti, o kagi gero per tuos metus B. Nemickas ten yra nuveikęs? Žinome, kad yra paskelbęs periodikoj keletą straipsnių. Žinome dar, kad prisidengęs pseudonimu "Dirvoje"

jis tada paskelbė ir labai kritišką straipsnį apie ano meto VLIKo veiklą, kuriam jis pats priklausė. Ar tai etiška? Jis buvo labai prieštikus, kai VLIKas ruošė išleisti knygą *The USSR—German aggression against Lithuania*. Paskum parašė labai priekabingą tos knygos recenziją. Atrodo, kad kiekvienas dideno masto darbas, atliekamas kitu, vis užkliūva B. Nemickui. Jeigu būtų buvę klausyta jo kritikos ir paista jo rezgamų intrigų, tai nebūtų pasirodė ne tik minėtoji, bet ir dvi kitos knygos: *Lithuania 700 years in Tautinės minties keliu*. Visos jos turi kai kurių trūkumų, tobulai niekas negali padaryti, ypač mūsų sąlygose, tačiau vis dėlto gerai, kad tos knygos buvo išleistos. Savo kritikoje B. Nemickas neturi saiko. Taip atsirado jo žiauri recenzija apie K. Skirpos knygą *Sukilimas*, kurios nenorėjo spausdinti "Naujoji Viltis" (atspausdino "Dirva"). Turi trūkumų ir ta knyga, tačiau B. Nemicko išpuoliai prieš K. Skirpą buvo demagogiški. Palyginus K. Skirpos nuopelnus mūsų tautai su B. Nemicko nuolatiniiais niurzgėjimais, svarstykles aiškiai krypta ne Nemicko naudai. Taip pat ir jo kritikuojama angliška brošiūra apie VLIKą ir dabartinę padėtį Lietuvoje kad ir turi kai kurių neesminių trūkumų, duoda labai daug naudingos informacinės medžiagos. Išiti jos puslapiai buvo pacituoti "Congressional Record" skiltyje.

8. Paskutiniaisiais anos VLIKo valdybos kadencijos metais, kai B.

Nemickas buvo vicepirmininku, VLIKo veikla buvo suparalizuota dėl B. Nemicko vedamos asmeniškos "vendetta" su Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos tuolaikine pirm. E. Čekienę. Tokiu būdu B. Nemickas savo asmenišką ambiciją pastatė aukščiau mūsų visuomeninių reikalų.

9. Apgailėstaujame, kad "Draugo" redakcija randa reikalą spausdinti tokius neobjektyvius išpuolius prieš VLIKą. Dar negražiau praleisti neišbraukus tokią antraštę, kai "Kai žabalius rodo keblia". O kasgi yra tas "sviesiaregis"?

Niekas nėra neklaidingas. Redaguodamas "Naująją Viltį", vė name B. Nemicko straipsny radau eilę faktinių klaidų. Kai apie tai jam parašiau, tai jis man atskakė: tam ir yra redaktorius, kad tokias klaidas pastebėtų ir pataisyty. Kitas dalykas, kai išrandamos klaidos ten, kur jų nėra. Geriau būtų, kad B. Nemickas su naudotų savo energiją pozityviai veiklai ir negaišintų savo ir kitų laiko, užsiimdamas beprasmingu ir niekam nenaudingų priekabių ieškojimu.

Dr. Jonas Balys
VLIKo vicepirmininkas
informacijos — spaudos reikalams
1980 m. lapkričio 18 d.

NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVOS
Nepriklausomybės kovose žuvo apie 1300 savanorių, sužeistų buvo apie 2500. Štai kolėl

lietuvių tauta savo kūrėjus — savanorius gerbė. Jau vėliau Lietuvos vyriausybė specialiu "statymu" pavadino juos kūrėjais — savanoriais ir įsteigė specialų medalį atžymėti jų didvyrišką drąsą ir didžiam pasišventimui, kurių dėka buvo atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Atlikę savo pareigą, savanoriai išsikirstė kas sau — grįžo į civilinį gyvenimą. Savo bendrais reikalais rūpintis. 1926 m. savanoriai pradėjo kurti savo organizaciją. 1927 m. sausio mėnesį valdžia oficialiai pripažino "Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų — Savanorių Sąjungą". Joje susitelkė 12,000 savanorių. Sąjunga buvo nepartinė. Metinė jos šventė buvo gegužės 11. — 1919 m. tą dieną vysk. P. Karvičius priėmė pirmąją savanorių priesaiką.

Kalpas Uoginius
(Iš "Aidai", 1968 m.).

ATSTATOMAS AMFITEATRAS

Jugoslavijoje, netoli Makedonijos miesto Ochridos, pradėtas kasinėti senovės romėnų statytas amfiteatras. Manoma, kad atkasant šį istorinį paminklą, reikės pašalinti 30 tūkst. kubinių metrų grunto. Didingame senovės paminkle aplink sceną yra 16 eilių žiūrovams. Po restauravimo antikiniam teatre kasmet vyks tarptautiniai festivaliai.

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šėštadienį nuo 4 iki 5 val. po pietų ir WEDN. Stoties New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKOBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07006
TEL. — 753-6636 (201)

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

SOLENN CHRISTMAS NOVENA The more you honor ME... the more I will bless YOU

DECEMBER 17 to 25

The famous 300-year-old shrine of the Divine Infant of Prague, Czechoslovakia, is now behind the iron curtain. Therefore, a new NATIONAL SHRINE to the infant of Prague has been erected at Prague, Okla., where hundreds of Americans make the monthly pilgrimages and novenas from the 17th through 25th for World Peace and Defeat of Communism—and the intentions of the individuals who participate.

Make your Christmas a happy one by offering the Christ Child a gift of your Novena of prayers. You can join this Christmas Novena by using the convenient petition form below. The private novena prayer which you can say in your home will be sent to you.

Please print name and address below.

☐ Employment	☐ Happy Marriage	☐ Enthroned Statue
☐ Improved Health	☐ Return to Sacraments	☐ In the National Shrine
☐ Counsel in Decision	☐ Thanksgiving	☐ World Peace
☐ Conversion to Faith	☐ Poor Souls	☐ Person in Service
☐ Defeat of Communism		

My Christmas Gift to the Infant Shrine

Name _____

Address _____

Mail promptly to: Shrine Director
NATIONAL SHRINE OF THE INFANT JESUS OF PRAGUE
Prague, Oklahoma 74664

WARSAW INN

6250 West 63rd Street Tel. 586-0410
One mile west of Midway Airport. MON. — Roast Duck & Dressing
Polish Style Smorgasbord LUNCH... \$3.75
LUNCH HOURS Monday thru Friday 11:30 am to 2:30 pm
DINNER HOURS Mon. thru Thurs. 4 pm to 9 pm; Fri. & Sat. 4 to 10 pm; SUN. & HOLIDAYS — Noon to 8 pm.
(Luncheon Specials Served Daily) Tel. — 586-0410

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 W 69th Street — Tel. RE 7-1941

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1980 m. lapkričio 11 dieną, Pavilnyje bekliaujanti 81 metus, pasirgusi keleta savaitių skrandžio vėžiu mirė mūsų brangi mama, uošvė, senelė ir prosenelė

A. + A.

Elvyra Labanauskaitė - Pogirskienė

Nužūdusios dukros su šeimomis:

JOANA DRUKTEINIENE (U.S.A.)
IRENA LIUBAVICIENE (Kanadoje)

JUOZAS KAPACINSKAS

SPAUDOS BARUOSE ATSIMINIMAI

Pirmoje dalyje — Darbas "Sandaros" redakcijoje ir kiti įsipareigojimai.
Antroje dalyje — Lietuvių organizacijos ir jų veikla Amerikoje.
Trečioje dalyje — Marquette Parko Lietuvių kolonija.
Ketvirtoje dalyje — Kelionės įspūdžiai ir JAV į trečią šimtmetį žengiant.
Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos leidinys.
Spaudė Morkūno spaustuvė. 216 psl. Kieti viršeliai
Kaina su persiuntimu \$7.85. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyv. dar prideda 42 ct. valstijos mokesčio.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA

SOL. DANOS STANKAITYTES
(Išdauota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras Su Lietuvių Operos Vyrų Choru.
Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,
CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Ill. gyventojai dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS, šeštadienis, 1980 m. gruodžio mėn. 6 d. 7

Brangiai

A. + A. CELINAI MOŠINSKIENEI

mirus, sūnus ALGIRDĄ ir VYTAUTĄ bei jų SEIMAS už jaučiame ir kartu liudime.

Jadvyga Tūbelienė, Marija Kuhlmann,
Sofija Salienė, Petronėlė ir Mykolas
Karaičiai ir Elena ir Leonas Kačinskai

St. Petersburg, Florida

Nenuilstamą Melrose Parko Lietuvos Dukterų draugijos veikėją

FELICIJA URBELIENĖ,

gilaus skausmo valandoje, mylimam vyrui A. + A. JUOZUI URBELIUI mirus, LDCV ir visa draugija nuosirdžiausiai užjaučia ir kartu liūdi

LITUOVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OlymPic 2-1003

APYLINK MUS

× Balso pirm. Maria Rudienė, 3 savaites praleidusi Europoje, grįžo į Chicago ir įsijungė į darbą. Kaip stebėtoja dalyvavo Madrido konferencijoje, vėliau lankėsi Zenevoje, Jungtinių Tautų Pabėgėlių reikalams įstaigoje. Keletą dienų praleido Romoje ir tarėsi su lietuvių šv. Kazimiero kolegijos rektoriumi prel. Ladu Tulaba ir prel. Antanu Jonušu. Po to aplankė Vasario 16 gimnaziją Huttenfelde, Vokietijoje. Čia turėjo pasitarimą su gimnazijos direktoriumi Jonu Kavaliūnu ir posėdžiavo su gimnazijos kuratoriumi. Buvo susijusi Paryžiuje, kur susitiko su Birute Venskuvienė, tarptautinės moterų organizacijos veikėja, ir jos vyrą Adolfu Venskumi, besireiškiančiu politinėje veikloje. Aplankė ten gyvenančią Elena Turaskienę.

× Kun. J. Prunskis gruodžio 8 d. išskris į Kanadą, aplankys Toronto lietuvių ir Hamiltono lietuvių parapijoje praves susikauptimo dienas. Grįš į Chicago gruodžio 15 d.

× Sol. A. Stempuzienė-Svedienė ir komp. Jono Svedo koncertas bus gruodžio 14 d., sekmdienį, 3 val. popiet Jaunimo centre. Koncertą rengia Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla. Bilietai gaunami Vaznelių prekybos namuose ir pas platiniojus.

× Avalon Galerijoje dovanų pasirinkimas didelis — Importuoto kristalo, aukso ir gintaro papuošlų, Lladro, Dresden, Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių ir daug kt. Taip pat ir paveikslų. Antradieniais pensininkams duodama 10% nuolaida. Savininkai Dėlė ir Romanas Dankai kviečia atsilankyti — rasite dovanų Kalėdoms ir kitoms progoms. Adr. 4243 Archer Ave. (arti Sacramento Ave.), Chicago. Tel. 247-6969. Atidara šokiadieniais nuo 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. iki 7 v. v. Sekmd. nuo 11 v. r. iki 5 v. v. (sk.).

× Už Lietuvos Dukterų draugijos mirusių ir palaidotų globamųjų sielas šv. Mišios bus atnaujamoms sekmdienį, gruodžio 7 d., 1 val. popiet T. Jėzuitų koplyčioje. Narės ir kurie mirusiųsiuos prisimenate, prašomi dalyvauti. (pr.).

× Išvijos keliais. Mums atsiųstas JAV Liet. Bendruomenės Hot Springs, Ark., apylinkės 10-čio sukakčiai prisiminti leidinys. Redagavo Petras Balčiūnas. Leidinys didelio formato, iliustruotas, 36 psl. Spausdino "Draugo" spaustuvė.

× Lietuvių Šlidininkų klubo šio sezono slidinėjimo išvyka įvyks vasario 21 iki 28 d., 1981 m. Vail, Colorado. Informacijai apie šią išvyką galima gauti iš American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787. (sk.).

× Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, 2437 1/2 W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.), Chicago, Ill. 60629. Telef. — 778-6766. (sk.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuomėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 1-7747. (sk.).

× RASOMOSIOS maž. lietuviško raidymo, visom kalbom, GAIDOM, višiose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St., ir vakarais pas A. Daugirdą. tel. — 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko: J. J. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.).

× Ateitininkų medikų "Gajos" korporacija prisimins savo mirusius narius rytoj, gruodžio 7 d. šv. Mišiomis Ateitininkų namuose. Visi korporantai, jų šeimos ir bičiuliai kviečiami dalyvauti.

× Lietuvių šv. Kazimiero kolegija Romoje, jos vadovybė, atsiuntė "Draugui" kalėdinius sveikinimus. Kolegija egzistuoja jau 35-sius metus, šiuo metu turi šešis klerikus ir tris kunigus studentus. Praėjusiais metais vienas klerikas, Augustinas Lišauskas, mirė. Kolegijai vadovauja prel. Ladas Tulaba.

× Tėvų marijonų bendradarbiai rengia prieškalėdinį pobuvį su vaizdais gruodžio 11 d. jaukioj Warsaw valgykloje, 6250 W. 63rd St., 11:30 val., pietų laiku. Komisija uoliai darbuojasi, kad visus, as atvykstančius gražiai priimtų. Norintieji dalyvauti malonėkite paskambinti dėl platesnių informacijų: P. Tamošiūnas — tel. 656-9366.

× Sesele M. Damian, kazimierietė, ilgus metus uoliai darbuojusi šv. Seimos vieloje, Lemont, pergyveno sunkią operaciją šv. Kryžiaus ligoninėje. Nors sveikata kiek pagerėjo, bet dar turės ilgą laiką gydytis motiškaus kankinimo. Sesele Damian yra sesuo kun. J. Margio, MIC, kuris darbuojasi Argentinoje, ir brolio Tado, kuris yra tėvų marijonų vienuolijos narys. Šv. Seimos vilos gyventojai linki sėkmei pasveikti ir grįžti.

× Marytė Jakubaitytė ir Vera Galnaitis, uolios senosios kartos geradarės, bei buvusios marijonų bendradarbių veikėjos, jau kuris laikas kaip sunkiai serga šv. Kryžiaus ligoninėje, pergyveno sunkias operacijas. Linkime Dievo Palaimos greit sustiprėti ir vėl grįžti į mūsų tarpą.

× Marija Švedienė, Cicero, Illinois, užsisakė daugiau kalėdinių kortelių ir ta pačia progą pridėjo 4.85 dol. aukų. Širdingas ačiū.

× Lithuanian Heritage katalogas — geriausias ir gausiausias dovanų šaltinis giminėms, bičiuliams, bendradarbiams lietuviams ir amerikiečiams. Patogus ir greitas užsakymų pristatymas tiesiai į namus. Rinkdamiesi iš šio katalogo, paremsite tolimesnius lietuviško švietimo ir lietuvių propagavimo užmojus. Spalvotas, 72 psl. katalogas su daugybe naudingos informacijos, gaunamas už 2 dol. išlaidoms padengti iš: Baltic Associates, P. O. Box 8248, Boston, MA. 02114. Telefonu teliraukitės 617-269-4455. (sk.).

× Lietuvių Pensininkų S-gos narių susirinkimas — pabendraujamas įvyks gruodžio 11 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. Saulių namuose — 2417 W. 43 gatvė. Bus meninė programa, užkandžiai ir dovanų paskirstymas. Valdžia ragina narius sumokėti nesumokėtą nario mokestį. (pr.).

× Geriausia dovana švenčių progai — lietuvių dailininkų paveiksai. Daug grafikos ir aliejaus darbų. Čia pat gintaro išdirbiniai ir lino audiniai. Skambinkit 737-5177 kasdien nuo 10 iki 2 val. popiet ir nuo 6 iki 8 val. vakaro. (sk.).

× Atsiuntė už kalėdines korteles po 3 dol.: Henry Bokas, A. ir G. Matutis, Birutė Kuler, Jonas Cipkus, Zinaida Vyšniauskas ir Z. Orvielas. Ačiū už aukas.

× "Vyškupo sodas" ir "Kryžkelė" — dvi naujos Anatolijaus Kairo istorinės dramos iš vysk. M. Valančiaus laikų išėjo iš spaudos, išleido Lietuvių Literatūros Bičiuliai, 144 p., kaina 6 dol. Užsisakyti: Lithuanian Literary Associates, 4304 W. 55th St., Chicago, Ill. 60632. (pr.).

Tėviškos liet. evangelikų liuteronų šokėjų ratelis, dalyvavęs Collinsville, Ill., festivalyje, kuriame publika daugiausia buvo svetimtaučiai.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ TAUTINIS AKADEMINIS SAMBŪRIS

Ne vienas, kuris skaitys šį rašinį, paklaus: Kokia čia nauja organizacija? Lietuvių organizacijų, bent Chicagoje, turime tikrai nemažai. Turime net tiek daug, kad joms pradeda pri-trūkti net pavadinimų, ir dėl pavadinimų tenka tarp organizacijų erzelti kelti ir lietuvių visuomenę erzinti.

Lietuvių tautinis akademinis sambūris (tekste bus vartojama LTA sambūris), tikrai nėra nauja organizacija. Jos įsisteigimo data yra 1950 metai. Jau 1951 m. LTA sambūrio kasos knygoje yra įrašas: paskirta suma dviem Vokietijoje kolegoms mokslams testui. Tad pagal autentiškus kasos knygos įrašus

× Jonas Kanišauskas, čika-giškis, atsiuntė mokestį už dvi "Draugo" 1981 metų prenumeras ir pridėjo 10 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui išvijoje. Mielam rėmėjui tariame nuoširdų ir didelį ačiū.

× Dr. Valentinas Plopiys, Pranas Norušis, Kostas Repšys, Alfred V. Kulys, Stasys Ališius, kun. Valdemaras Čukuras, Stasys K. Rudys, Snieguolė ir Juozas Masiulius, Jonas Antanaitis ir Jonas Baltrušaitis, už kalėdines korteles atsiuntė po 5 dol. Po 4 dol. — Juozas Malskis, Ona Jasunas ir Kazimieras Palui-lis. Visiems tariame nuoširdų ačiū.

× Hugo L. Vilkaitis, Thomas-ton, Conn., nuoširdus "Draugo" rėmėjas ir skaitytojas, atsiuntė 20 dol. auką už kalėdines korteles. Širdingas ir didelės ačiū.

× R. Namikas, iš Toronto, Kanada, atsiuntė už kalėdines atvirutes 15 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

× Jonas Vilkas, Chicago, nuo-latinis "Draugo" skaitytojas ir nuoširdus jo rėmėjas, atsiuntė didesnę auką už kalėdines korteles ir dar daugiau užsisakė už 15 dol. Dėkojame.

Nuo kovo mėnesio pašalpas gaunantieji asmenys turės kas-met pranešti apie savo pajamas ir gyvenimo sąlygas Illinois valstijoje.

LTA sambūris šiais metais švenčia 30 metų organizacinio gyvavimo sukaktį. Apie LTA sambūrio susiorganizavimą ge-rai žinojo jau tada netik LTA sambūriui draugiškų korporaci-jų kolegos, studijavę V. Vokie-tijos universitetuose, bet do-snią ranką pajuto ir Vasario 16-tos gimnazija.

Ypatingą dėmesį LTA sambū-ris atkreipė į finansiniuose sun-kumuose esantį Pedagoginį li-tuanistikos institutą nuo 1961 m. Tuo metu, nežinia dėl kurių priežasčių, kai kurioje lietuviš-koje spaudoje buvo vengiama vartoti PL instituto pavadinimą. Galimas daiktas, kad tuos du "povainikus" — PL institu-tą ir LTA sambūrį draugystėn suvedė lietuviškos spaudos per-menkas dėmesys. Nuo 1961 m. LTA sambūris vien tik PL institu-tui yra sutelkęs apie penkio-lika tūkstančių dol. finansinės paramos. Jau vienuolika metų iš eilės LTA sambūris surenka iš dosniųjų savo narių po šim-

tinę ir bent po tūkstantį įteikia PL institutui. Deja, dosniųjų rėmėjų pavardės spaudoje nėra skelbiamos, nes jie neieško as-meninės reklamos. Jų moralinis atpildas už jų dosnumą, žino-jimas, kad jie remia vienintelę išvijoje universitetinio lygio mokslo instituciją — Pedagogi-nį lituanistikos institutą.

LTA sambūriui pavyko su-burti narių, kurie per eilę metų ne vienas jų daugiau nei tūk-stantinę per LTA sambūrį švie-timo reikalams paklojo.

Dabartiniu metu LTA sambū-rio valdybą sudaro: A. Kalvai-tis, F. Pimpė, S. Virpša, I. An-drašiūnas ir S. Vidmantas.

Reikia tikėtis, kad LTA sam-būris ir toliau remis lietuvių švietimo institucijas ir nepavogs dosnieji nariai.

Stasys Vidmantas

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS DIENRAŠČIAI

"Sun-Times" pasiskelbė turis 2.06 mil. skaitytojų. "Chicago Tribune" turi 1.98 mil. skai-tytojų.

PADEDA IMIGRANTAMS

Vargė atsidūrusiems bedar-biams imigrantams, atvyku-siems iš ispaniškai kalbančių kraštų, daug padeda Chicago arkivyskupijos Lotynų Ameri-kos komitetas, veikias nuo 1955 m. Daugiau kaip 6000 tokių imigrantų gauna pagalbos kas-met.

TEISME UŽ NARKOTIKUS

Penkiolika žmonių patraukta teisman už kokaino platinimą Chicago apylinkėse. Jie per-metus ty narkotikų paskleisda-vo už 10 mil. dol.

ĮSAKYMAS SELPIAMIEMS

Nuo kovo mėnesio pašalpas gaunantieji asmenys turės kas-met pranešti apie savo pajamas ir gyvenimo sąlygas Illinois valstijoje.

SEKRETORĖS LAIMINGESNĖS

Chicago miesto tarnauto-jams numatyta pakelti atlygini-mą 6,5%, tačiau susirinkę apie 25 miesto aldermanai nutarė sa-vo sekretorių atlyginimą pakel-ti 11,5%. Taip pat pasiūlys pakelti sumas aldermanų kelio-nės išlaidoms.

PARKŲ MOKESČIAI

Atmesdami gubernatoriaus veto, Illinois atstovų rūmai da-vė teisę Chicago parkų distrik-tui, be miesto balsuotojų atsi-klausimo, mokesčius pakelti 10%.

NAMAS LIGONINĖI

Šv. Kryžiaus ligoninė nupir-ko namą 6400 S. Kedzie, Chi-cagoje, kur planuoja perkelti dalį savo įstaigų, nes pačioje li-goninėje jau perankšta.

GRASINO BOMBOMIS

Areštuoti du 15 m. Chicago vaikogaliai, kurie pašaukę tele-fonu 911 grasino išsprogdinti bombą policijos stoty, 3515 W. 63 St. Nustačius, iš kurio tele-fono jie kalbėjo, abudu jauni piktadariai areštuoti.

PASIDAVĖ MAISTININKE

Bernardine Dohrn ir William Ayers, prieš dešimtmetį maišta-vę kaip Weather Underground sąjūdžio nariai, policijos ieško-mi, gruodžio 3 d. Chicagoje pa-sidavė kriminalinio teismo rū-muose. Dohrn, 38 m., paleista už 25.000 dol. užstatą. Jos teis-mas bus sausio 13 d.

VOS NEUŽGROVĖ ŽMOGAUS

Wrecking bendrovės tarnau-tojai buvo pradėję griauti na-mą 957 N. Racine, Chicagoje, kur tuo metu buvo gyventojas John Burns, 44 m., ir jis buvo sužeistas. Kai jis grasė pašaukt policiją, griovėjai pasišalino. Griovė dėl nesumokėtų mokesčių nuo 1977 m. Namas medinis.

PELNINGA LOTERIJA

Illinois valstijos loterijoje šie-met iš viso bus parduta už 174 mil. dol. bilietų. Tai rekordinė suma.

VANDUO PRIEMIESČIAIS

Naujas JAV aukščiausio teis-mo sprendimas duos galimybę dar 1,5 milijono žmonių, gyve-nančių Chicago priemiesčiuose, gauti Michigano ežero vandenį.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Metinis Lietuvių Bendruo-menės Phoenix apylinkės susi-rinkimas įvyko lapkričio 23 d. Sofijos Liubartienės erdvioje patalpoje. Iš pradžių buvo trumpas Kariuomenės šventės pami-nėjimas. Toliau buvo disku-tuojami organizaciniai reikalai. Aptartas artėjantis Vasario 16-tosios minėjimas. Susirinki-mo gale nutarta iš kasos paa-uoti 100 dol. į Australiją vyk-stantiems sportininkams. Be to, susirinkusieji dar paaukojo 55 dol.

— Apie 50 mylių į vakarus nuo Phoenix yra nedidelis me-džiotojų ir galvijų ganytojų -kaubojų miestelis, vardu Wi-ckenburg. Kaip ir kituose Ari-zonos miesteliuose, Wickenburg gyventojų skaičius pastebimai pakyla žiemos metu, privažiuo-ją daug žmonių iš šaltesnių Amerikos sričių. Jų tarpe į Wickenburgą atsikėlė ir vienas lietuvis Jonas Adomaitis. Tuo tarpu, į patį Phoenix miestą jau atvyko pirmoji "kregždė" Vero-nika Stanaitienė iš Hamiltono Kanados. Nuolatiniai Phoenix lietuviai laukia ir daugiau žie-moti atvykstančių. Tačiau at-tykstantiems žinotina, kad no-rintys gauti kambarius pas lie-tuvius, turi juos iš anksto užsi-sakyti. Dėl informacijos tuo reikalu gali kreiptis pas kun. A. Vališką (273-7039) arba Dona-tą Zakarą (997-5218).

OKUP. LIETUVOJE

— Lapkričio 4 d. buvo atida-rytas naujasis 72,7 kilometro il-gumo greitkelis Vilnius - Ukmer-gė. Džiaugiamasi, kad jo įrengi-mas užbaigtas dviem mėnesiais anksčiau, nei numatyta plane. Juostų paviršius esąs padengtas šiurkščia danga, pastatyti moder-nūs tiltai, įrengtos dviejų lygių sankryžos. Paliktas ir senasis ke-

RYTŲ LIETUVA

Istorinių bei etnografinių studijų rinkinys

STUDIA LITUANICA IV

Suredagavo

ALGIRDAS M. BUDRECKIS

Išleido Vilniaus Krašto Lietuvių Są-junga 1980. Spausdino M. Morkūno spaustuvė. Didelio formato, 628 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.25. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By William Wolkovich-Valkavičius
The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zėbris, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980
Kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

lias, kuriuo dabar galės naudotis dviratinkai, pėstieji, negreitu transporto priemonių savininkai.

Naujasis greikis tiesiogiai nepaliečia Sirvintų ir net pačios Ukmergės. Tikimasi, kad tuo bus su-mažintas pravažiuojančiųjų eis-mas tose vietovėse. Penkiolika ki-lometrų nuo Vilniaus atidengtas akmuo su įrašu: "1980. Automa-gistralė Vilnius - Ukmergė". Greitkelio atidaryme dalyvavo ministrų tarybos pirm. J. Mani-šis, atvežęs aukščiausiosios tary-bos garbės raštus ir nusipelnii-ųjų vardų dokumentus pasžyme-jusiems greitkelio tiesėjams.

SVEICARIJOJE

— Dvasinės Laisvės Kurato-rija nuo 1973 m. leidžia "Sam-isdat" pavadinimu iš Rusijos gautus pranešimus sąsuiyinių pavidale. Paskutiniajame 13-tajame sąsuiyinyje, net 34 pus-lapiai skiriami Lietuvai. Pir-miausia įjungtas 45 pabalčiųjų pasirašytas pareiškimas, reika-laujantis Molotovo-Ribbentropo sutarties panaikinimo. Patelkia-mas ir "Tikiniųjų teisėms ginti komiteto" memorandumas dėl naujų varžtų religijai, kurie prieštarauja žmogaus teisių de-klaracijai.

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS**
Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

**DENGIAME IR TAIŠOME
VISŲ RUSIŲ STOGUS**
Už savo darbą garantuojame
ir esame apdrausti
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

**ALBINA KASUBIENĖ
ŽIRGELIAI**

Eilėraščiai
Leidiny didelio formato, 228 pusl. Eilėraščiai mažiesiems ir paaugusiems ir pagal tematiką suskirstyti į penkis skyrius — Lietuva. Motinos diena. Pavasaris, Velykos, vasara, ruduo. Žiema, Kalėdos. Visko po truputį. Viršelis Viktoro Liaukaus. Išleido "Laisvoji Lietuva". Spausdi-no Morkūno spaustuvė. Chicago-1980. Kaina su persiuntimu — \$5.85. Illinoisaus gyv. dar pride-da 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

AMBER

The Golden Gem of the Ages
By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos ginta-rą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL-VAŽNE-LIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$28.10. Illinois gyventojai dar prideda \$1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629